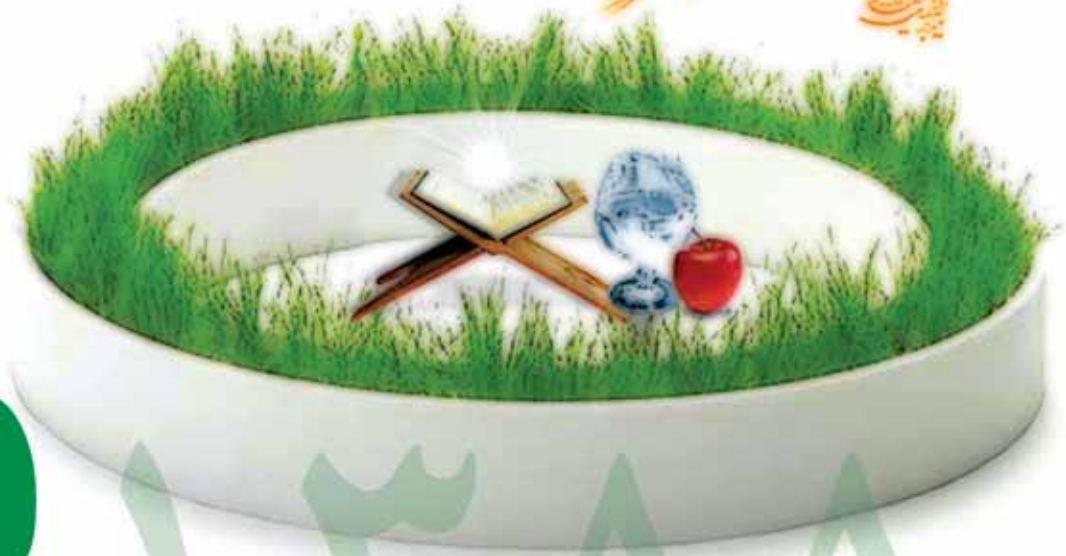

مسحکستان

عید نوروز و حلول فصل بهار
گرامی باد

هفتنامه داخلی مرکز رسیدگی به امور مساجد
سال ششم / شماره ۲۹۳ / شنبه ۱ فروردین ۱۳۸۸ / ۲۳ ربيع الاول ۱۴۳۰ / ۲۱ مارس ۲۰۰۹

فصل الکونین سال اصداد

اصلاح الگوی مصرف گامی اساسی در روند پیشرفت و عدالت است

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در اولین روز سال جدید در اجتماع عظیم زائران حرم رضوی و مردم مشهد در بیانات بسیار مهمی، ضمن تشریح زمینه ها و ضرورت های پیشرفت و عدالت و بررسی ابعاد مختلف اصلاح الگوی مصرف، به تبیین موضوع انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری و همچنین مسئله ایران و آمریکا پرداختند و تأکید کردند: ملت بزرگ و عزیز ایران با توجه به آمادگی ها و زمینه های مثبت موجود، دهه چهارم انقلاب را به گامی بلند و جهشی قابل توجه در روند تحقق آرمان اصیل پیشرفت و عدالت تبدیل خواهد کرد. در این دیدار پرشور که در صحن جامع رضوی برگزار شد رهبر انقلاب اسلامی با تبریک عید سعید نوروز و سال جدید به آحاد مردم، افزودند: حضور میلیون ها جوان دانا، پر نشاط و تحصیل کرده، تجربیات بسیار ذیقیمت نخبگان، مسئولان و مدیران در روپرو شدن با مسائلی سه دهه اخیر که منجر به تصمیمات مهمی همچون اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، تلاش برای هدفمند کردن پارانه ها و سفر مسئولان به استانها و مناطق دور و نزدیک کشور شده است و نیز آماده شدن زیر ساخت های اساسی در زمینه های گوناگون علمی، شبکه های ارتباطی و مواصلاتی از جمله عواملی است که آمادگی های بسیار وسیعی، برای حرکت پر شتاب تر کشور بوجود آورده تا دهه چهارم که از امسال آغاز شده در پرتو برنامه ریزی و کار و تلاش مجدانه، حقیقتا دهه پیشرفت و عدالت تبدیل شود. حضرت آیت الله خامنه ای با تأکید بر لزوم همراه بودن عدالت با پیشرفت، کاهش فاصله های طبقاتی، برابری در استفاده از امکانات و فرصت ها و کاهش فاصله برخورداری مناطق مختلف کشور را از جمله شاخص های حقیقی عدالت دانستند و افزودند: تحقق این آرزوهای بزرگ، سخت، اما شدنی است و باید با همت و اراده و تلاش همگانی به آنها برسیم. ایشان در تشریح مصادفای عدالت به، مبارزه جدی، مستمر و پیگیر با فساد اقتصادی و اجتماعی اشاره کردند و تحقق پیشرفت و عدالت را نیازمند وجود مدیرانی مومن، شجاع، باتدبیر، مخلص و دارای عزم راسخ دانستند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تأکیدی که در پیام نوروزی بر لزوم اصلاح الگوی مصرف داشته اند، افزودند: این حرکت، گامی اساسی در روند پیشرفت و عدالت است چرا که بیماری اسراف، از لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، آسیبها و مشکلات گوناگونی بوجود آورده و آینده کشور را تهدید می کند. ایشان صرفه جویی را درست مصرف کردن و مصرف کارآمد و شمر بخش خواندند و افزودند: باید اعتراف کنیم که عادت ها، سنت ها و روش های غلط، زیاده روی در مصرف را بدنبال آورده و نسبت میان تولید و مصرف را، به ضرر تولید برهم زده است، به گونه ای که یک سوم نان تولیدی و حداقل یک پنجم آب مصرفی، که با آن همه مشکلات و دشواریا تهیه می شود عملا به هدر می رود، متوسط مجموع انرژی مصرفی در ایران، بیش از ۲ برابر متوسط جهانی شده و شاخص شدت انرژی در کشور ما یعنی نسبت انرژی مصرف شده به کالای تولید

شده، متاسفانه ۸ برابر کشورهای پیشرفته است. رهبر انقلاب، اصلاح الگوی مصرف و پرهیز از اسراف را مسئله ای دینی و عقلی بر شمردند و در بحث اسراف در سطح ملی و در سطح مسوولیتی به شبکه های فرسوده انتقال آب و برق، مصارف بی رویه در سازمانها، سفرهای بیپوده و نگاه تجملی مسئولان اشاره کردند. رهبر انقلاب اسلامی در جمع بندی این بخش از سخنان تأکید کردند: مقابله با اسراف و صرفه جویی صحیح، با حرف امکان پذیر نیست و قوای مقتنه و مجریه موظفند با قانونگذاری صحیح و اجرا و پیگیری قاطعانه، الگوی مصرف را از تولید تا مصرف و باز یافت اصلاح کنند. بخش دیگری از سخنان مهم حضرت آیت الله خامنه ای در اجتماع عظیم زائران حرم رضوی به موضوع دهمین انتخابات ریاست جمهوری اختصاص داشت. ایشان، انتخابات را یکی از پایه های نظام اسلامی بر شمردند و افزودند در مسالاری دینی با حرف ایجاد نمی شود بلکه نیازمند شرکت و حضور و اراده ملت و ارتباط فکری، عقلانی و عاطفی مردم با تحولات کشور است و تحقق این مسئله جز با انتخابات صحیح، همگانی و مشارکت وسیع مردم ممکن نیست. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: انتخابات ریاست گذاری عظیم و سپرده گذاری ملت برای اداره صحیح کشور و دستیابی به آینده ای روشن است، و هر رایی که به صندوق ریخته می شود اهمیت دارد و به این سرمایه گذاری ملی می افزاید. حضرت آیت الله خامنه ای در بحث انتخابات نکاتی را نیز به نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری خاطر نشان کردند. ایشان خطاب به نامزدهای فعلی و آتی انتخابات افزودند: توجه کنید که انتخابات فقط ابزاری برای در دست گرفتن قدرت نیست بلکه وسیله ای است برای ارتقای توان کشور، افزایش اقتدار ملی و آبرو مند کردن ملت، بنابراین در تبلیغات و رفتار خود به این مسائل اهمیت دهید و مبدا کسی در فعالیت انتخاباتی خود به گونه ای حرف بزنند و رفتار کند که دشمن را به طمع بیاورد، رقابت و نقد منصفانه از دیگر نکاتی بود که رهبر انقلاب به نامزدهای دهمین انتخابات

حدود ۳۰۰ هزار نفر از جوانان این سرزمین شد، و فاجعه آفرینی در حمله موسکی به هوایمای مسافربری ایران در سال آخر جنگ تحمیلی و قتل عام حدود سیصد زن و مرد و کودک را از دیگر اقدامات خصمانه دولت آمریکا در قبال ملت ایران بر شمردند و افزودند آیا ملت ایران می تواند این مسائل را فراموش کند؟ ایشان با اشاره به سی سال تحریم ملت ایران، حمایت و اشنگتن از تروریست های جنایتکاری که تعداد زیادی را در ایران ترور کرده اند، تشخ آفرینی در منطقه، حمایت بی قید و شرط از جنایتکاران صهیونیست و تهدید مکرر ایران به حمله نظامی را از جمله نشانه های خصومت بی وقفه آمریکا با ملت ایران دانستند و افزودند: مسئولان آمریکایی در سی سال گذشته، بارها و بارها به ملت و مسئولان ایرانی اهانت کرده اند و حتی برخی از آنها خواستار ریشه کن کردن این ملت بزرگ و با شرافت شده اند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به روی کار آمدن رئیس جمهور و دولت جدید در آمریکا افزودند: آنها می گویند بسوی ایران دست دراز کرده ایم و ما می گوئیم اگر آمریکا در زیر دستکش مخملی، دستی چدنی را پنهان کرده باشد این اقدام هیچ معنا و ارزشی ندارد. حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره به اقدام مسئولان آمریکا در تبریک عید نوروز به مردم ایران افزودند: حتی در همین پیام تبریک نیز ملت ایران طرفدار تروریست و دنبال سلاح هسته ای خوانده شده است آیا این تبریک است یا دنباله همان اتهامات؟ رهبر انقلاب اسلامی افزودند: نمی دانیم چه کسی واقعا در آمریکا تصمیم گیر است، رئیس جمهوری یا کنگره و یا عناصر پشت پرده، اما در هر حال تأکید می کنیم که ملت ایران در باره مسائل مربوط به خود اهل محاسبه و منطقی است و احساساتی نمی شود. ایشان با اشاره به موضوع مذاکره و شعار رئیس جمهور جدید آمریکا یعنی تغییر افزودند: اگر واقعا چیزی جز بخش اندکی از ادبیات شما تغییر کرده است نشان دهید. آیا دشمنی شما با ملت ایران پایان یافته؟ داراییهای ایران را آزاد کرده اید؟ تحریمها را برداشته اید؟ از لجن پراکنی و تبلیغات سوء دست برداشته اید؟ دفاع بی قید و شرط از رژیم صهیونیستی را پایان داده اید؟ حضرت آیت ...! خامنه ای تأکید کردند: تغییر نباید لفاظی و با نیت ناسالم باشد و اگر می خواهید ضمن حفظ همان اهداف قبلی، فقط سیاستها در این زمینه را عوض کنید این یک خنده است نه تغییر و اگر تغییر واقعی مورد نظر شماست باید در عمل مشاهده شود و به هر حال همه مسئولان آمریکایی و دیگران بدانند که ملت ایران را نمی شود فریب داد یا ترسانند. ایشان با اشاره به ناچاری مقامات آمریکایی برای ایجاد تغییر در این کشور خاطر نشان کردند: اگر تغییر نکند مطمئن باشید سنت های الهی و ملتها، شما را تغییر خواهند داد. رهبر انقلاب اسلامی، با توصیه به مناقات آمریکایی برای تحقیق و نامل در چرایی منفر بودن این کشور در افکار عمومی جهان، ادامه سیاستهای مشکیروانه، تلاش برای تحمیل اراده خود بر ملتها و برخورد دوگانه با مسائل مختلف را از جمله علل این واقعیت دانستند و خطاب به مسئولان آمریکایی افزودند: از این واقعیات عبرت بگیرید، برای خیر و صلاح خودتان و کشورتان از اینگونه سیاستها و رفتار دست بردارید که در این صورت چهره شما در افکار عمومی بتدریج تغییر خواهد کرد. ایشان افزودند: در حرفهای من به دقت تأمل کنید البته آنها را به صهیونیستها ندهید که برایتان ترجمه کنند بلکه با انسانهای صالح مشورت کنید. حضرت آیت الله خامنه ای در جمع بندی این بخش از سخنانشان افزودند: حرف ما این است که تا وقتی دولت آمریکا روشها، سیاستها، اقدامات و جهت گیریهای خصمانه سی سال گذشته را دنبال می کند ملت ما نیز همان ملت سی سال گذشته است که روز بروز قوی تر، ابیدید تر و با تجربه تر شده است. رهبر انقلاب افزودند: ملت ما از اینکه با زبان تهدید و تطمیع با او صحبت کنند بدش می آید البته ما سابقه ای از رئیس جمهور و دولت جدید آمریکا نداریم بنا بر این بر اساس عملکرد آنها قضاوت می کنیم. حضرت آیت الله خامنه ای در پایان سخنانشان با ابراز تأسف و تالم عمیق از گردنزدگی همسر گرامی امام خمینی (ره) و تسلیت رحلت این بانوی مکره می به ملت ایران و باز ماندگان بیت شریف امام افزودند: این شخصیت برجسته، در همه آزمایشهای دشوار با صبر و استقامت در کنار امام قرار داشت و از خداوند متعال مستلک می کنیم امام راحل، همسر معظلمان و فرزندان ایشان را با اولیای الهی محشور فرماید و ملت ما را همیشه قدر دان امام بزرگوار قرار دهد.

آیت الله مکارم شیرازی:
در صورت ادامه
اقدامات وهابیان عمره را
تحریم می‌کنیم

حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی از مراجع تقلید در قم تأکید کرد که ادامه حرکت‌های ناشایست وهابی‌های افراطی باعث تحریم عمره مفرده خواهد شد. وی در آغاز درس خارج فقه خود به حوادث اخیر در قبرستان بقیع اشاره کرد و افزود: اگر وهابی‌های افراطی به اقدامات ناشایست خود ادامه دهند عمره مفرده را تحریم می‌کنیم. وی گفت: عمره مستحبی در صورتی مشروعیت دارد که همراه با حفظ آبروی شیعه باشد اما در صورتی که حرکت‌های ناشایست وهابی‌های افراطی ادامه یابد دیگر حج مستحبی هیچ مشروعیتی ندارد. آیت الله مکارم شیرازی ادامه داد: هر سال تعداد زیادی از دانشجویان، دانش‌آموزان و طلاب به سرزمین وحی اعرام می‌شوند که در صورت ادامه اقدامات وهابی‌ها دیگر جای امنی برای زیارت خانه خدا وجود نخواهد داشت. وی همچنین از سازمان حج و زیارت خواست در این خصوص تصمیمات جدی بگیرد. آیت الله مکارم شیرازی در ادامه با اشاره به وظیفه سنگین دولت عربستان گفت: صلحت حکومت عربستان سعودی در این است که مانع حرکت‌های نابخردانه وهابی‌های افراطی شود. وی افزود: دولت عربستان نگذارد بیش از این حرمین شریفین آلوده، و اسلام به صورت ناشایست در جهان معرفی شود؛ امیدواریم این مسأله را با جدیت پیگیری کند.

افلاق نیکو یکی از روش‌های
مذب‌هوانان به مساجد است

رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان بندر لنگه از اخلاق نیکو به عنوان یکی از روش‌های جذب جوانان به مساجد یاد کرد. حجت الاسلام قائدی، رئیس اداره تبلیغات اسلامی شهرستان بندر لنگه در بازدید از مسجد امام مهدی (عج) بندر کنگ از اخلاق نیکو یکی از روش‌های جذب جوانان به مساجد یاد کرد و گفت: هرچه داریم از برکت قرآن است و هرچه در این زمینه وقت بگذاریم غنیمت است زیرا این قرآن است که به ما برکت می‌دهد. وی با بیان اینکه جامعه‌ای که نور قرآن در آن حاکم باشد از گزند حوادث آسمانی و خطرات انحرافی بیگانگان در امان است. حجت الاسلام قائدی اظهار امیدواری کرد: همه بتوانند در پناه قرآن و یاری امام زمان قدمی در راه خدا و اسلام ناب محمدی بردارند.

انتصاب

بنا بر اطلاع واصله از دفتر معاونت ائمه جماعات، ائمه و خدام مرکز رسیدگی به امور مساجد، پس از طی مراحل گزینش، بنا بر پیشنهاد معاونت و موافقت ریاست محترم مرکز رسیدگی به امور مساجد، حضرت حجت الاسلام والمسلمین ابراهیمی، حجاج اسلام آقایان غلامرضا فیضی، محمدعلی شیری، سید مجتبی تدمینی، مهراں رهنما، حمید دانش مهر، سید ابراهیم میرافشاری، علی بهاوری، مهدی مرادی، حجت عباسی اقدم و جعفر شهبازی به امامت مساجد حضرت ابوالفضل (ع)، علی اکبر (ع)، المهدی (عج)، امام جعفر صادق (ع)، الزهرا (س)، ابادر، صاحب الزمان (عج)، صاحب الزمان (عج) روستای جعفرآباد چهار دانگه، فاطمیه (س) و مهدیه رسالت منصوب گردیدند. توفیق خدمتگزاری تمامی ائمه جمعه و جماعات را از خداوند متعال خواستاریم. مرکز رسیدگی به امور مساجد

سال اصلاح الگوی مصرف

از سوی رهبر معظم انقلاب سال ۱۳۸۸ نامگذاری شد:

رهبر معظم انقلاب سال جدید را سالی مهم خواندند و با ابراز امیدواری درباره غلبه قدرت ایمانی ملت ایران بر همه حوادث و تحولات این سال، افزودند: با توجه به اهمیت حیاتی و اساسی مصرف مدبرانه و عاقلانه منابع کشور، سال جدید را در همه زمینه‌ها و امور، سال اصلاح الگوی مصرف می‌دانم. ایشان، نزدیکی نوروز امسال راه‌ایم ولادت خاتم النبیین (ص) و امام جعفر صادق (ع)، باعث شرافت بیشتر عبد نوروز دانستند و با تبریک این عید سعید به آحاد ملت عزیز ایران، هم میهنان خارج از کشور و ملت‌هایی که نوروز را گرامی می‌دارند، برای همگان سالی سرشار از نیکویی و سعادت آرزو کردند. رهبر انقلاب اسلامی سال ۸۷ را سالی پر ماجرا خواندند و با اشاره به حوادث مهم داخلی و خارجی این سال خاطر نشان کردند: سال ۸۷ با خبرهای خوش هسته‌ای که اثبات‌کننده توانایی ملت ایران و دانشمندان متبحر این سرزمین بود، آغاز شد و پرتاب ماهواره امید، ایران را در این سال در ردیف چند کشور صاحب این فناوری مهم قرار داد که این پیشرفت‌های حقیقتاً شگفت‌آور، ارج و اعتبار جدیدی برای ملت ایران به همراه آورده است. حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به راه اندازی موقت و آزمایشی نیروگاه بوشهر افزودند: دنیا قانع شده است که راه پیشرفت هسته‌ای ملت ایران را نمی‌شود بست زیرا پیشرفت‌های ایران در عرصه‌های مختلف علمی و غیر علمی، نشان دهنده بی‌ اثر بودن تحریم‌هاست و اثبات می‌کند که ملت بزرگ ایران از درون می‌جوشد و رشد می‌کند و با اتکاء به جوانان پر تلاش و سرافراز خود، تبلیغات و ترندهای دشمنان را خنثی می‌نماید. رهبر

زادای، دور نگه دارند که البته باید همچنان مراقب بود و تلاش کرد تا انشاءالله پیشرفت‌های اقتصادی روز بروز شکوفاتر شود. حضرت آیت الله خامنه‌ای از بروز ناواریها و شکوفاییهای چشم‌گیر در سال ۸۷ ابراز خرسندی کردند و افزودند: عمل به این شعار در مرحله مقدماتی خوب بوده است اما باید شعار نوآوری و شکوفایی را همچنان با جدیت پیگیری کنیم تا به فضل الهی، به نقطه‌ای که شایسته ملت ایران است برسیم. ایشان همچنین در تشریح مسائل مهم جهانی در سال ۸۷، علاوه بر بحران اقتصادی جهانی، به حمله ناکام ۲۲ روزه رژیم صهیونیستی به غزه و مقاومت تحسین برانگیز مردم مظلوم فلسطین اشاره و تأکید کردند: شکست منتضحانه صهیونیستها، این تجربه بسیار مهم را برای مردم دنیا به ارمغان آورد که می‌توانند در مقابل ستمگران بایستند و پیروز شوند. رهبر انقلاب اسلامی سال جدید را سالی مهم دانستند و با اشاره به دعای حلول سال نو افزودند: تبدیل احوال ملت ایران به نیکوترین احوال، نیازمند توجه و لطف پروردگار است اما باید متوجه بود که جلب لطف و رحمت الهی به تلاش و همت آحاد مردم برای ایجاد تحول در زندگی شخصی و اجتماعی بستگی دارد. ایشان در تشریح زمینه‌هایی که نیازمند تغییر و تحول جدی است به موضوع اسرافهای شخصی و عمومی و مصرف بی‌رویه منابع مختلف کشور اشاره کردند و افزودند: اسلام عزیز و همه عقلا عالم، بر این نکته تأکید می‌کنند که مصرف باید مدبرانه و عاقلانه مدیریت شود. رهبر انقلاب اسلامی در پایان پیام نوروزی تأکید کردند: همه ما بخصوص مسئولان قوای سه‌گانه، شخصیت‌های اجتماعی و آحاد مردم باید در سال جدید در مسیر تحقق این شعار مهم، حیاتی و اساسی یعنی اصلاح الگوی مصرف در همه زمینه‌ها، برنامه‌ریزی و حرکت کنیم تا با استفاده صحیح و مدبرانه از منابع کشور، مصداق برجسته‌ای از تبدیل احوال ملت به نیکوترین حالها، ظهور و بروز یابد.

پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب اسلامی
به مناسبت درگذشت همسر امام خمینی (ره)

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت رحلت همسر گرامی، یار و همراه امام بزرگوار، به خانواده مکرمه ایشان و عموم مردم ایران تسلیت گفتند. متن پیام به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

درگذشت بانوی مکرم، همسر گرامی رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی (رحمه الله علیهما) را به ملت ایران و همه ارادتمندان آن امام عزیز و به آن بیت رفیع و فرزندان و فرزندزادگان بالخصوص حجت الاسلام آقای سید حسن خمینی و اخوان محترم و دیگر بازماندگان ایشان تسلیت می‌گویم. آن مرحومه که خود بازمانده دودمان علمی نامداری بود، سالیان متمادی یار و همراه امام بزرگوار، و مایه آرامش ایشان در همه مراحل دشوار آن جهاد مستمر و بزرگ بود و با صبر و عزم و توکل زندگی پرافتخاری را گذرانید. رحمت خدا بر او و بر امام راحل باد.

آیت الله هاشمی شاهرودی:

صهیونیست‌ها در صدد ایجاد تفرقه میان کشورهای اسلامی هستند

کرد از سخنانی که موجب تفرقه و تعلق در انسجام اسامی می‌شود پرهیز کنیم. هاشمی شاهرودی افزود: باید به این مسئله توجه شود که مواضع جمهوری اسلامی ایران از طریق دولت و مراجع رسمی اعلام و موضع رسمی جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود. وی در ادامه سخنان خود به برگزاری اجلاس حمایت از فلسطین اشاره کرد و گفت: این اجلاس در سطحی بسیار خوب برگزار و با استقبال کشورهای اسلامی روبرو شد و در زمینه حقوقی و قضایی هم اقدامات بسیار خوبی انجام گرفت که لازم است در جلسه آینده پیگیری شود.

رئیس قوه قضائیه اظهار داشت: صهیونیست‌ها در صدد ایجاد تفرقه میان کشورهای اسلامی هستند، اما مسلمانان باید با وحدت و انسجام مانع تحقق تفرقه افکنی صهیونیست‌ها شوند. آیت الله سید محمود هاشمی شاهرودی رئیس قوه قضائیه در جلسه مسئولان عالی قضایی وحدت میان کشورهای اسلامی را ضروری خواند و گفت: امروز صهیونیست‌ها در صدد ایجاد تفرقه میان کشورهای اسلامی هستند و مسلمانان دنیا باید با وحدت و انسجام مانع تحقق تفرقه افکنی صهیونیست‌ها شوند. رئیس قوه قضائیه گفت: باید تلاش

آیت الله نوری همدانی:
استکبار در سراسیبه سقوط
قرار دارد

حضرت آیت الله حسین نوری همدانی از مراجع تقلید، افزایش قدرت مسلمانان در جهان را عاملی برای قرار گرفتن استکبار در سراسیبه سقوط عنوان کرد. آیت الله نوری همدانی در دیدار روحانیون راوی سیره شهدا با وی افزود: اسلام موجی با قدرت در جهان ایجاد کرد بگونه ای که همه مستکبران آشفته شدند. وی گفت: این آشفتنگی از رفتار آنها هویدا است، یک روز در واشنگتن با عنوان کنفرانس ادیان و روز دیگر در شرم الشیخ با عنوان حمایت از رژیم صهیونیستی جمع می شوند. آیت الله نوری همدانی افزود: استکبار هم اکنون دچار ضعف شده است و مرتب نقشه می کشد تا مگر خود را سرپا نگهدارد و زمین نخورد. وی تاکید کرد: باید دستاوردهای انقلاب را همواره حفظ کرد و یاد و خاطره شهدایی که برای حفظ ارزشها جان خود را فدا کردند زنده نگهداشت. آیت الله نوری همدانی با اشاره به تلاش امام راحل (ره) برای بیداری مسلمانان گفت: مستضعفان جهان را باید بیدار کرد تا با قدرت در برابر استکبار بایستند.

آیت الله صافی گلپایگانی:
جامعه نیازمند
احیای سنت های الهی است

حضرت آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی از مراجع عظام تقلید گفت: جامعه ما نیازمند کسانی است که با دلسوزی از مواضع دین دفاع و سنت های الهی را احیا کنند. آیت الله صافی گلپایگانی در دیدار مبلغان و طلاب اهواز و ایران شهر اظهار داشت: دلسوزان دین گذارند دشمنان جوانان را بیش از این به سمت فساد و تباهی بکشانند. وی گفت: عده ای راه انسانیت و دینداری را گم کرده اند. در هوای نفس و تباهی غوطه ور شده اند. آیت الله صافی گلپایگانی گفت: کسانی هستند که خود را مسلمان می دانند، اما در برابر دستورات الهی تسلیم خداوند نیستند و باید اینها را نسبت به عقوبت کارهایشان آگاه کرد. وی در بخش دیگری از سخنان خود به ضرورت مساله حجاب در جامعه اسلامی اشاره کرده و گفت: بانوان می توانند با حفظ حجاب تحصیلات خود را ادامه دهند و مشغول به کار شوند با این حال ثواب خانه داری بسیار بیشتر از کار در خارج از منازل است. وی رعایت حریم ارتباط محرم و نامحرم را از امتیازات اسلام دانست. آیت الله صافی گلپایگانی افزود: جامعه جهانی امروز محتاج مبلغان دین الهی است و باید کسانی که علاقه به این امر دارند جذب حوزه ها شوند.

برگزاری مراسم تحویل سال نو در مساجد

مرکز رسیدگی به امور مساجد اعلام کرد: با توجه به برنامه ریزی و هماهنگی های انجام شده مراسم تحویل سال نو در مساجد برگزار شد. مرکز رسیدگی به امور مساجد با اشاره به اینکه عید نوروز مورد تأیید دین مبین اسلام بوده و حتی روایاتی از امامان معصوم نیز در بزرگداشت آن نقل شده، اعلام کرد: مساجد به عنوان تکیه گاه معنوی و اجتماعی می بایست در تمام شئون مردم ایفای نقش کنند. در همین راستا مرکز رسیدگی به امور مساجد همزمان با فرارسیدن سال نو طی پیامی از ائمه جماعات خواسته است ورودی مساجد یک ساعت قبل از تحویل سال باز و آماده حضور مردم باشند و دست اندرکاران مسجد حضور فعال داشته باشند. قرائت دعای توسل و دعای تحویل سال نو در مساجد به صورت دسته جمعی، پذیرایی از میهمانان بر اساس تناسب توانایی مساجد و ذکر دعا برای سرفرازی و پیشرفت اسلام و تحقق آرمانهای بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی از دیگر برنامه های اعلام شده از سوی مرکز رسیدگی به امور مساجد به منظور آغاز سال ۸۸ با حضور مردم در این پایگاههای معنوی و انسان ساز بود.

مشاور ارشد رئیس جمهور:

به جای نمازخانه در مدارس مسجد ایجاد کنیم

برای رسیدن به اهداف یاری کنند. مشاور ارشد رئیس جمهور خواستار ایجاد جذابیت لازم در مدارس شد و اظهار داشت: دانش آموزان باید خواسته ها و آرزوهای خود را در فضاهای آموزشی ببینند و همان طور که مسجد و امامزاده اگر در فضای معمولی احداث شود در مومنان کشش ایجاد نمی کند مدارس نیز اگر در محیطی خالی از نشاط بنا شوند دانش آموزان را جذب نمی کنند و مشکل همه مدارس همین است که وقتی از کنار آن عبور می کنیم واقعا مشخص نیست که آنجا مدرسه است. ثمره هاشمی در ادامه با اشاره به ابعاد بناهای آموزشی و توجه به قد و قامت دانش آموزان گفت: ابعاد بناهای آموزشی باید برطبق تصورات دانش آموزان باشد و نباید ابعاد مدرسه باعث ایجاد احساس حقارت در دانش آموزان شود. وی با تاکید بر اینکه ساخت مدارس در سه دوره ابتدایی، راهنمایی و متوسطه باید متفاوت باشد و رنگ آمیزی مدارس نیز باید شاداب باشد، گفت: همچنین باید به فضای کتابخانه و نمازخانه توجه ویژه ای داشت و این سؤال را پرسید که هم اکنون نسبت آنها با کل فضای مدرسه به چه میزان است. مشاور ارشد رئیس جمهور با انتقاد از اینکه بیشتر نمازخانه های مدارس به عنوان فضای دوم بعد از سالن ورزشی و با راه پله هستند، ادامه داد: آیا واقعا مدارس نمی توانند به جای نمازخانه مسجد داشته باشند؟ سخنان معلم در باره نماز و فضیلت های آن چه فایده ای می تواند داشته باشد وقتی که نمازخانه مناسبی در مدارس نیست. ثمره هاشمی در پایان خاطر نشان کرد: اگرچه در سه سال گذشته قدم های خوبی در ساخت مدارس برداشته شده است ولی همچنان در آغاز راه هستیم.

اساتید رشته معماری در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران برگزار شد، افزود: هنرمندان و معماران زیادی در ساخت مدارس تلاش کرده اند و ذوق و هنر خود را به کار گرفته و آثار ارزشمندی را از خود خلق کرده و به یادگار گذاشته اند. وی با بیان اینکه فضاهای آموزشی باید بیانگر هدف تعلیم و تربیت باشند، افزود: فضاهای آموزشی باید معلمان و دانش آموزان را

مشاور ارشد رئیس جمهور درباره هویت مدارس ایرانی گفت: وقتی در خیابان از کنار یک مدرسه عبور می کنیم مشخص نیست که مدرسه است یا نه درحالی که معماری مدارس باید متمایز باشد و فضاهای آموزشی باید بیانگر هدف متعالی تعلیم و تربیت باشند. سید مجتبی ثمره هاشمی در همایش مدرسه ایرانی، معماری ایرانی با حضور وزیر آموزش و پرورش و جمعی از

نماینده ولی فقیه در چهارمحال و بختیاری:

محدود کردن مسجد به مکانی برای عبادت صحیح نیست

نماینده ولی فقیه در چهارمحال و بختیاری گفت: محدود کردن مسجد به مکانی برای انجام عبادت صحیح نیست بلکه انجام فعالیت های فرهنگی و هنری هم باید در آن مورد توجه قرار گیرد. محمدرضا ناصری در گردهمایی مدیران کانون های فرهنگی مساجد چهارمحال و بختیاری در مجتمع غدیر شهرکرد اظهار داشت: دشمن درصدد تخریب جوانان کشورمان است و در این راستا از هیچ کوششی دریغ نمی کند اما فعالیت صحیح در مساجد به تنهایی می تواند همه این نقشه ها را نقش بر آب کند. وی تبدیل شدن مساجد به پایگاه هایی برای جذب جوانان را ضروری دانست و تصریح کرد: در جذب افراد به مساجد نباید هیچگونه جهت گیری سیاسی مدنظر قرار گیرد. ناصری تاکید کرد: بر همین اساس مدیران کانون های فرهنگی فعال در مساجد و هر کسی که وظیفه ای را در مساجد بر عهده گرفته است، باید بسیار بلند نظر بوده و با سعه صدر زمینه حضور همه افراد در برنامه های مساجد را فراهم کند و البته در این میان توجه به برگزاری برنامه های جذاب و بالا بردن سطح کیفی آنها مهم است. امام جمعه شهرکرد با بیان اینکه حضور جوان در مسجد این امکان را به دست می دهد تا وی را به شیوه صحیح اسلامی تربیت کرد، خاطر نشان کرد: اگر دست اندرکاران امور فرهنگی و دینی در مساجد احساس وظیفه نکنند و زمینه حضور جوانی را در مسجد از بین ببرند، بدون تردید آن جوان اسیر دشمن شده و دشمن بذر فساد و تباهی خود را در دل وی خواهد پاشید. ناصری همچنین مساجد را میدانی برای گسترش آرمان های انقلاب اسلامی و نهادینه کردن آن در روح و روان جوانان دانست و تاکید کرد: کوشش و جوشش در تقویت برنامه های مساجد در تحقق این امر تأثیر گذار بوده و همچنین مانع از قرار گرفتن دستاوردها و آرمان های انقلاب در تیررس دشمنان می شود. نماینده ولی فقیه در چهارمحال و بختیاری عمران مادی و معنوی مساجد را خواستار شد و افزود: در کنار عمران مادی که ساخت و آبادانی بنای مساجد است، تقویت برنامه های معنوی و فرهنگی و استفاده بهینه از آنها مصداق عمران معنوی است. ناصری تصریح کرد: فعالیت های فرهنگی و معنوی باید آنچنان در مساجد رونق یابد که این اماکن مقدس محل رفت و آمد شبانه روزی مردم شوند و برای تحقق این امر باید جایگاه مساجد را محل انجام عبادات فراتر برد و پای دیگر فعالیت ها را هم به مسجد باز کرد.

در پیام نوروزی ریاست محترم جمهور مطرح شد:

ملت ایران پرچمدار خداپرستی و عدالت و صلح است

بزرگ بودیم. ناکارآمدی ساختارهای قدرت جهانی به روشنی آشکار شد. قدرت‌های جهانی به بن بست کامل رسیده‌اند. بن بست در عرصه نظر و مدیریت و اجرا. آنها در تهاجم فرهنگی علیه ملت‌ها و تحقیر ملت‌ها شکست خوردند. بحران‌های بزرگ سیاسی و امنیتی در جهان عمیق و عمیق‌تر شد و امروز هم بحران فراگیر و بزرگ اقتصادی نشان از شکست همه جانبه سیاست‌ها، اندیشه‌ها و اهداف توسعه‌طلبانه قدرت‌های مادی جهان دارد و همه اینها نشان شکست کامل آنها در مبانی نظری و عملی و هم در

صحنه مدیریت جهانی است. و این یعنی لیبرالیسم غربی و مکاتب مادی به پایان راه و بن بست رسیده‌اند. البته در کنار این رویداد عظیم ملت‌ها، ترویج روحیه عدالت‌طلبی و گرایش و همبستگی واقعی بین ملت‌ها و مردم جهان. افق نگاه مدیریت مسلط امروز تیره و تار است و اما در برابر آن امید روزافزون به آینده روشن، نیاز جهانی را به اندیشه و ساز و کارهای جدید ملموس کرده است. عدالت جهانی ضرورت قطعی برای پاسخگویی به نیازهای واقعی و حقیقی بشریت است. باید عدالت حاکم شود تا همه ظرفیت‌ها و استعدادها شکوفا گردد. البته این وعده بزرگ الهی است که در سایه مدیریت انسان کامل و منجی عالم بشری محقق خواهد شد. همانگونه که طبیعت بهار دارد دلها نیز بهار دارد.

روزگار نیز سرسبزی و خرمی دارد. در دعا می‌خوانیم که امام عصر(عج) ربیع الامام است، یعنی بهار مردمان، بهار دلها و جانها و می‌خوانیم امام نضره الامام است یعنی خرمی و سرسبزی دوران. امروز جامعه بشری نیاز به او را بیش از همیشه احساس می‌کند. امروز جامعه بشری مشتاق‌تر از گذشته منطق مکتب، مرام و مدیریت او را می‌طلبد و آرزو می‌کند. امروز به روشنی می‌توان نشانه‌های آمدن او را مشاهده کرد. عصر، عصر ظهور است و باید از صمیم جان او را بخواییم و برای ظهورش دعا کنیم و برای فراهم آمدن هر چه بیشتر زمینه‌های حکومت جهانی‌اش تلاش نماییم. یاد و نام امام و راحل و شهیدان و جانبازان و آزادگان و ایثارگران که این راه نورانی را در برابر ما و بشریت گشودند گرامی می‌داریم. از همه کسانی که در همه ایام نوروز در حال خدمت‌تدا ملت در آرامش و نشاط باشند. سپاسگزارم و یاد همه کسانی که سال گذشته در عید نوروز در

بین و در جمع ما بودند و امروز نیستند گرامی می‌داریم و رحمت و مغفرت خدا را برای همه آنها مسألت داریم. از خدای بزرگ شفا عاجل همه مریضان را آرزو مندیم. به عنوان خادمی کوچک صمیمانه از ملت بزرگ ایران بخواهم خوبی‌ها، محبت‌ها، صبوری‌ها، همراهی‌ها و بزرگواری‌ها سپاسگزاری می‌کنم. عهد می‌بندیم که همه توان خود را برای سرفرازی ایران و عزت و عظمت ملت ایران و حاکمیت همه خوبی‌ها و زیبایی‌ها بکار بندیم. از خدای متعال بپروزی و سعادت همه ملت‌ها و حاکمیت عدالت و خداپرستی را مسألت دارم.

دست مردم از برنامه‌های سال جاری است. مردم با هدف‌مند کردن یارانه‌ها خود صاحب منابع کشور می‌شوند و به طور مستقیم در مدیریت منابع و مصارف مشارکت جدی و اثرگذار خواهند داشت. در سال جاری صحنه‌های پرشور و تعیین‌کننده دیگری در راه است که ملت بزرگ ایران آینده روشن و درخشان خود را با عزم و اراده الهی رقم خواهد زد. آینده از آن ملت ایران و ملت‌های آزاده جهان است. در عرصه بین‌الملل هم شاهد تحولات

پیروزی‌های بزرگ در عرصه سیاست بین‌الملل و حضور فعال و تأثیرگذار در صحنه‌های گوناگون جهانی، رفع سایه‌تهدید، تثبیت استقلال و اراده ملت ایران، از دستاوردهای سال گذشته بود و همه اینها یعنی بر اثر تلاش‌های مجدانه ملت بزرگ، فرصت‌های جدید و مهمی در برابر ملت قرار گرفته است و ملت می‌تواند بدون دغدغه برای فرادهای روشن خود برنامه‌ریزی و عمل کند. بر اثر ایستادگی و مجاهدت ملت بزرگ امروز جایگاه ایران در عرصه جهان جایگاهی شایسته و عزتمند است. ملت ایران پرچمدار خداپرستی و عدالت و صلح است. به فضل الهی و بر اثر بکدلی، یکپارچگی ملت، ایمان، تلاش مجدانه، امید و نشاط و پیوستگی با خط امامت و ولایت، ملت ایران سرزنده و عزتمند است. به فضل الهی سال جدید نیز سال پیشرفت و حرکت شتابان ملت ایران خواهد بود. تحولات بزرگ به نفع ملت ایران، به نفع عدالت و به نفع خوبی‌ها در راه است. پیگیری امر ساختن و آباد کردن و اصلاح امور و طرح تحول بزرگ اقتصادی یعنی سپردن مدیریت اقتصاد کشور به

جناب آقای دکتر احمدی نژاد رییس جمهور در آغاز سال ۱۳۸۸ طی پیامی با مردم ایران سخن گفت. متن کامل این پیام شرح زیر است:
بسم الله الرحمن الرحیم
اللهم عجل لولیک الفرج و العافیة والنصر و اجعلنا من خیر انصاره و اعوانه و المستشهدین بین یدیه. یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر الیل و النهار، یا محول الحول و الاحوال، حول حالنا الی احسن الحال. عید بزرگ نوروز را به همه ملت ایران، همه فارسی‌زبانان، همه ملت‌هایی را که نوروز را جشن می‌گیرند، همه بشریت و رهبری عزیز انقلاب صمیمانه تبریک عرض می‌کنم. اندیشه نوروزی بدون تردید یک هدیه الهی است. نوروز مظهر تجدید حیات و نو شدن طبیعت است. نوروز مظهر نو شدن دلها و جانهای انسانهاست. مظهر دوستی و عشق و محبت و خانواده و خویشاوندی است و نوروز مظهر هویت ایرانی و ماندگاری تاریخی ملت بزرگ ایران است. سالی که گذشت سرشار از فراز و نشیب‌ها و پیروزی‌های بزرگ برای ملت عزیز ایران بود. سالی که گذشت سال تحولات شگرف در عرصه‌های جهانی بود. ملت بزرگ ایران با امید و نشاط، سخت‌ترین گردها را فتح کرد. در عرصه‌های علمی و فناوری، سازندگی، عمرانی و اقتصادی و در سیاست خارجی کارهای بزرگ و دستاوردهای عظیم در اختیار ملت ایران قرار گرفت. در مدت کوتاهی معادل چند سال کار انجام شد و دستاورد به دست آمد که همه اینها نشان از ظرفیت عظیم ملت ایران دارد. پروژه‌های بزرگ و اثرگذار و ماندگار، اصلاحات ساختاری، نوآوری‌های علمی و فناوری‌های بزرگ، مدیریت اقتصاد کشور در برابر بحران عظیم اقتصاد جهانی،

آیت الله مصباح یزدی:

مبارزه با تهاجم فرهنگی نیازمند تقویت فعالیت‌های مسجدی است

مدیر موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) بیان داشت: مبارزه با تهاجم فرهنگی دشمن نیازمند تقویت فعالیت‌های مسجدی است. آیت الله محمدتقی مصباح یزدی با اشاره به تأکیدات مقام معظم رهبری در باره شبیخون فرهنگی اظهار داشت: تشکیل کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد یکی از اقدامات مثبت در این راستاست که در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب و تشکیل شد. وی با اشاره به سرعت رشد چشمگیر این کانون‌ها در سال‌های اخیر گفت: این رشد چشمگیر به واسطه جهشی بود که در فعالیت‌های این کانون‌ها ایجاد شد و این حرکت صعودی جای تقدیر دارد. وی با اشاره به اینکه ما در صحنه جهانی با یک تهاجم غیرقابل پیش‌بینی مواجه شدیم که حاصل نیروهای به کار گرفته شده تمام دنیاست، گفت: هدف تمام آنها از بین بردن فرهنگ اسلامی و نابودی باورها و ارزش‌های اسلامی است که مقام معظم رهبری در مقاطع مختلف از آن به عنوان شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی یاد کرده اما تاکنون اقدامات شایسته و بایسته‌ای از سوی ارگان‌های مختلف انجام نشده است. وی با بیان اینکه باید حرکت پرشتابی در دفاع و تبلیغ اسلام و باورهای اسلامی و ارزش‌های آن انجام شود، گفت: این امر تکلیف متصدیان تبلیغی کشور را چند برابر می‌کند. مصباح یزدی با اشاره به اینکه دشمن در این راه از ابزار مختلف و تنوع استفاده می‌کند، عنوان کرد: ما در گذشته و امروز نسبت در اختیار داشتن ابزار تبلیغی از جهانی ضعیف بوده و هستیم و باید دستگاه فرهنگی کشور را در این راستا مجهز کنیم که کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد یکی از اقدامات مثبت اولیه در این زمینه است. وی هدف اصلی ایجاد کانون‌ها را مقابله با تهاجم فرهنگی دشمنان دانست و اظهار داشت: برای هر هدف راهبردها و خط و مشی‌های کلی و روش‌های اجرایی برای تحقق آن باید در نظر گرفته شود و به صورت یک راهبرد مدون درآید که به نظر می‌رسد این کار در ارتباط با کانون‌های مساجد انجام شده است. وی با اشاره به اصول راهبردی در فعالیت‌های علیه تهاجم فرهنگی گفت: نخستین اصل، محور قرار دادن مساجد است که در کانون‌های مساجد به آن توجه شده است. وی تصریح کرد: امروز آتپهایی که روی طرح جامع مهندسی کشور کار می‌کنند، باید تکیه کار را روی مسجد قرار دهند. وی تأکید کرد: باید برای مبارزه با تهاجم فرهنگی دشمن فعالیت‌های مسجدی را تقویت کنیم، زیرا در جوامع اسلامی مکانی مقدس‌تر از خانه خداوند وجود ندارد. وی با بیان

اینکه برای آنکه اندیشه و ارزش‌های انقلاب پابرجا بماند، باید سعی شود که این اندیشه‌ها در دل جوانان نفوذ کرده و توسط آنها پذیرفته شود، گفت: اگر چنین نشود با گذشت یکی دو نسل دیگر اثری از انقلاب باقی نمی‌ماند. مصباح یزدی در ارتباط با کمزنگ شدن حضور جوانان بعد از هشت سال دفاع مقدس در مساجد گفت: شاید بتوان یکی از علل این امر را آماده نبودن متصدیان کارهای فرهنگی مساجد برای جذب درست در مساجد نام برد که این امر مایه نگرانی همه دلسوزان انقلاب به ویژه مقام معظم رهبری بود. وی با ابراز خشنودی از حرکت رو به رشد کانون‌های مساجد در سال‌های اخیر گفت: دو اصل محوریت مسجد و تمرکز فعالیت‌ها روی جوانان در این کانون‌ها مورد توجه قرار گرفته که ارزشمند است. مصباح یزدی با بیان اینکه برای تحقق راهبردهای کانون‌های مساجد نیاز به روش‌های کاربردی، راهبرد و تاکتیک‌های مناسب داریم، گفت: زحمات زیادی در سال‌های اخیر پیرامون این موضوع کشیده شده اما نباید به آنچه هستیم، قانع شده و اکتفا کنیم، زیرا اگر چنین شود اول رکود و بعد سقوط می‌کنیم. وی ادامه داد: در برابر هجوم برنامه‌ها و رشد تصاعدی کارهای فرهنگی باید تأثیرات مثبت آن هم تصاعدی باشد که این هم همفکری تمام دست‌اندرکاران این حوزه را می‌طلبد. وی یادآور شد: مدیران و دست‌اندرکاران کانون‌ها برای رسیدن به اهداف تعیین شده نیاز به آموزش دارند و باید برای این منظور برنامه‌ریزی و زمان‌بندی لازم انجام شود. وی اظهار داشت: کسانی که در کانون‌ها می‌خواهند با جوانان ارتباط برقرار کنند، باید روانشناسی لازم در این زمینه را بدانند و با اصول آن آشنا باشند و سهل‌گرفتن این امر حداقل سبب می‌شود که پیشرفتی در این مراکز نداشته باشیم. مصباح یزدی حفظ اصالت فکر اسلامی را یکی دیگر از اصول مقابله با تهاجم فرهنگی دانست و افزود: اگر این امر التقاطی شود، آفتی است که دین را پوشانده و ممکن است نتیجه را معکوس کند. وی هنر را همانند شمشیر دو لبه دانست و گفت: ما بدون استفاده از هنرهای غیراسلامی نیز می‌توانیم در تهاجم فرهنگی دشمن پیروز شویم که در این زمینه توکل خداوند و پایبندی به ارزش‌های اسلامی لازم است. مصباح یزدی افزود: خدایی که ما را در علم موفق کرد، تا جایی که پرتاب ماهواره، غرب را کج کرد و در هشت سال دفاع مقدس برای ما پیروزی آفرید، در مساجد و کانون‌های مساجد نیز حضور دارد که اگر بنای کارها را برای خدا بگذارید، به طور قطع کمک‌تان خواهد کرد.

درون آن جا می گیرد البته این هدایت، درجات مختلف دارد و بسته به میزان معرفت و ایمان شخص کم و زیاد می شود؛ اما شرط اصلی همان است که موضع انفعال را از دست ندهد و با قلبی دور از غفلت آماده دریافت نور باشد. حال می گویم حتی اگر قلب در حالت پذیرش و تسلیم هم نباشد، فقط کافی است در موضع تکبر و عناد نباشد، چون حتی به چنین قلبی هم نور هدایت قرآن وارد خواهد شد. وی افزود: به عبارت دیگر با توجه به آیه ۸ سوره جاثیه گفتگویی که در برابر قرآن قدم محروم خواهد شد مانند با توجه به آیه ۲ سوره جن و آیه ۲۰ سوره احقاف ایمان جنیان به خاطر عدم استکبارشان و با توجه به آیه ۸۲ سوره مائده دشمنی یهود به علت استکبارشان. وی تأکید کرد: چرا که مخاطب وحی، فطرت است و با توجه به آیه ۳۰ سوره روم، فطرت زمینیه ذاتی است که در اصل وجود انسان ها نهاده شده و قرآن فقط ذکر و تذکر و یادآوری این گوهر و احیا آن است، لذا یک عرب بی سواد یک سوره از معنی عالم عرب، می شنود و ایمان می آورد و با دیگری یک سوره می شنود و آن چنان زیر و رو می شود که پیامبر (ص) می فرماید: این مرد فقیه شد. ما در عوض با توجه به آیات ۷ تا ۹ سوره جاثیه کسانی که با تکبر قرآن را مسخره می کنند و شأن آن را نمی پذیرند، از نور محروم می شوند. این محقق قرآنی در پاسخ به این که سؤال که چطور چنین هدایتی ممکن است؟ یا چگونه کسی که سواد عربی ندارد و معنی قرآن را نمی فهمد، ممکن است هدایت شود؟ گفت: بررسی این مقال، مجال دیگری می طلبد، ولی به اختصار به مسئله جعل اشاره می کنیم. مسئله جعل و قرارداد، از مباحث مهم است که هم در علوم انسانی و هم در خلقت الهی جای تحقیق دارد و در قرآن هم بسیار قابل تأمل است. جعل و مشتقات آن در قرآن ۲۴۶ بار بکار رفته و شامل پنج معنا می شود. بخشی که مورد نظر ماست، جعل به معنای گرداندن و قرار دادن چیزی بر حالتی است، وی تأکید کرد این معنا، همانند جعل و قرارداد در مقررات انسانی است، که در آن ارتباط ذاتی و ماهوی بین دو طرف قرارداد نیست، ولی جاعل، متناسب با هدفی که دارد، این ارتباط را قرارداد می کند. مثلاً بین چراغ فرمز و توقف و چراغ سبز و حرکت، هیچ تلازمی وجود ندارد و قرار دادن انسانی می توانست به عکس باشد. همین قراردادها، در سطح بالاتر، در جعل خدایندی مطرح است. خدایندی بعضی امور را در بعضی مخلوقاتش، جعل کرده و قرار داده است. وی در بیان مثال هایی از قرآن برای جعل گفت: برخی از این جعل ها در قرآن آمده، مثلاً: خداوند زمین را مهده و فرش (نبا/ ۶)، کوه ها را میخ های زمین (نبا/ ۷) و نیز پناهگاه، (نحل/ ۸۱) آسمان را بنا محکم (بقره/ ۲۲)، (نور/ ۷) و آتش را، (انعام/ ۹۷) و خورشید را ماهی نور (یونس/ ۵) و شب را برای استراحت و روز را برای کار (یونس/ ۶۷) و خانه ها را برای سکونت (نحل/ ۸۰) و کعبه را بیت حرام (مائده/ ۹۷) قرار داده است. دکتر اخوان مقدم در پایان سخنانش در بیان مثال هایی که خداوند آن ها را جعل قرار نداده گفت: بعضی امور را هم خدا قرارداد کرده و اراده اش به جعل آن نقل نگرفته، مثل آن که بشر را دست واحد قرار نداده و خواسته که مختلف باشند (مائده/ ۴۸، هود/ ۱۱۸) بعضی خوراک ها را حلال قرار نداده (مائده/ ۱۰۳) و در بین حرج و سختی قرار نداده (حج/ ۷۸) در درون هر کسی دو قلب قرار نداده (احزاب/ ۴) و... این ها همه قراردادهایی است که بر حسب اراده خداوند خلق شده یا نشده و اگر خدا می خواست، می توانست بر خلاف این ها را جعل کند.

شرط اصلی تدبیر در قرآن، رجوع به ناطقان آن است

رجوع به ناطقان و همتایان قرآن، شرط اصلی تدبیر است و غفلت از آن مانع اصلی تدبیر است. بزرگ ترین مشکل مسلمانان این است که این کتاب صامت را بدون طیب ناطق آن اخذ کرده اند. پیش از این هشت

قسمت از مصاحبه با دکتر زهره اخوان مقدم از پژوهشگران علوم قرآنی و حدیث و مدرس دانشگاه امام صادق (ع)، درباره مفهوم تدبیر در قرآن تقدیم شد. در این چند مصاحبه این پژوهشگر از چهار مانع مهم (غفلت از ارتباط تدبیر با قلب، اختلاط تدبیر با تفکر، اختلاط معنای تدبیر با تفسیر، غفلت از جایگاه عقل و محدوده آن) بر سر راه تدبیر قرآن سخن گفت. وی در ادامه به چهار شرط مهم (شناخت جایگاه قرآن و شئون آن، میزان توانایی انسان در فهم قرآن، موضع انفعال و تسلیم و رجوع به ناطقان و همتایان قرآن) برای تدبیر اشاره کرد. دکتر اخوان مقدم در مصاحبه های قبلی شرایط شناخت جایگاه قرآن و شئون آن و میزان توانایی انسان در فهم قرآن را شرح داد و تأکید کرد: تدبیر به هر معنا که باشد، لازمه اش شناخت مستدبر این است، پس تدبیر در قرآن، بدون شناخت شأن قرآن ممکن نیست. این محقق علوم قرآنی اظهار کرد: آیه ۱۰۲ قرآن فی حد نفسه قابل درک است و هر کس به اندازه ظرفیتش آن را می فهمد و اگر قابل فهم نبود، دستور تغفل و تدبیر در آن خطاب به انسان صادر نمی شد. وی در مصاحبه قبلی اذعان کرد: تدبیر در قرآن با قلب سلیم و سالم از بیماری امکان پذیر است، قلب مفتوح می تواند محل ورود الطاف الهی باشد و قلب مقفول، بزرگترین مانع این الطاف است. قسمت قبلی مصاحبه را این جا بخوانید مدرس دانشگاه امام صادق (ع) تأکید کرد: نتیجه دادن این قراردادها، موکول به این نیست که ما رابطه این جعل ها را بفهمیم یا نه، مثلاً خداوند زمین را به سبب نیروی جاذبه، ماهیه سکونت و آرامش قرار داده و از ابتدای خلقت زمین بوده، چه آن زمان که بشر نیروی جاذبه را کشف نکرده بود و چه زمانی بعد که کشف کرد. همه از این جعل، استفاده می کردند و علت آن را نمی دانستند. شاید بعدها علل دیگری هم کشف شود که ما اکنون نمی دانیم، ولی دانستن ما، مانع جعل خدا نیست. گذشته و حال و آینده ما از این جعل بهره می بریم، چه مکتبیزم آن را بدانیم یا ندانیم، اثر رفع عیش که خداوند در آب قرار داده، مثالی دیگر برای این مطلب است. وی افزود: حال در بحث تدبیر می گویم: خداوند، قرآن را ماهیه هدایت، کتاب مبین، نور، بیان، بصائر، تبیان، شفا و رحمت برای مؤمنان قرار داده است. همه این آثار در قرآن هست، چه ما بفهمیم یا نفهمیم و چه مکتبیزم این تأثیرات را بدانیم و ندانیم. علم و جهل ما مانع جعل خدا نیست. همان خدایندی که آن همه آثار را در این کلمات گذاشته است، شرط تأثیر آن فقط اطاعت و تسلیم و تواضع قرار داده است. دکتر اخوان مقدم به حدیثی از امام علی (ع) اشاره کرد و گفت: امیر مؤمنان (ع) می فرماید: دواى دردهاى شما در قرآن است و صفا و جلای قلوب شما در قرآن است، پس اگر به دنبال شفا هستیم، چاره ای جز مراجعه به این نسخه شفابخش نداریم. چنان که اگر بیمار شویم، چاره ای جز مراجعه به پزشک و اجرای دستورات او نداریم، چه فرمول داروهای تجویز شده را بدانیم یا ندانیم، و چه مکتبیزم عمل آن دارو ها را بر روی بدن خود بفهمیم یا نفهمیم، شفا در اجرای آن نسخه است. وی اظهار کرد: البته اگر آگاهی به امور فوق داشته باشیم، مسلماً بهتر است اما اگر آگاهی ما، به آن جا بینجامد که در مقابل پزشک متعالج، تسلیم نباشیم و نشان طبیبانی او را نپذیریم و اجرای دستورات وی تردید کنیم، این آگاهی، نه تنها مفید نیست، بلکه بسیار هم مضر است و یقیناً مانع شفا و سلامتی می شود، این عدم تسلیم، ضرری برای طبیب ندارد و زبان آن فقط متوجه بیمار است. تدبیر یعنی وارد حوزه قرآن شدن و آیات را تلاوت کردن. تنها باید قلب را آماده کرد و با تقوا پاکس ساخت و تسلیم شد تا آماده گرفتن فیوضات شود. همین ویژگی در قرآن از تفسیر و شأن نزول و ناسخ و منسوخ را هم فراگرفت، چه بهتر؛ اما شرط اصلی را نباید فراموش کرد و باید دانست که هدایت، فعل خداست، که اگر نخواهد به هر شکلی، حتی غیر از شکل فعلی می تواند جعل کند. وی شرط چهارم تدبیر در قرآن را رجوع به ناطقان و همتایان قرآن

دانست و در شرح آن گفت: تمام شروط و مواعن که گفته شد، مقدمه ای بود برای رسیدن به این نکته اساسی، که شرط اصلی تدبیر است و غفلت از آن مانع اصلی تدبیر خواهد بود. بزرگ ترین مشکل مسلمانان در استفاده از هدایت قرآنی این است که این کتاب طب صامت را بدون طیب ناطق آن اخذ کرده اند. وی هنگامی این کتاب طب صامت را از هم جدانپذیر دانست و گفت: بدون تفکر و تفحص این شفابخش قرآن است. رسول خدا (ص) باشد و بدون پیامبر (ص)، تنها یک ابزار است. پروردگار چنین اراده فرموده که کلامش، به واسطه رسولش، هم تلاوت شود و هم اثر کند و هم تفسیر شود و پس از رسولش آن کلام، به دست اوصیا و فرزندان معصومش (ع) چنان نقشی داشته باشد. این هم از همان جعل های خدایندی است، که غفلت از آن، به خود ما مضر می زند نه جعل خدا. این همه مواعنی که بر سر راه تدبیر شمرده ایم، اراده و همتا را از قرآن و عترت است که خود، ریشه همه آن اختلاط ها و اشتباهات است که گفتیم. وی در ادامه سخنانش اساس رستگاری بشر را بر مبنای هدایت او به راه های سعادت و حرکت او از تاریکی ها به سوی نور دانست و اذعان کرد: این موضوع اول و بالذات، فعل خداست. خداوند اصالتاً این امر را به خود نسبت داده است، ولی اراده پروردگار بر مجرای اسباب مربوطه جاری می شود و هر فعل خدا، وسیله و عامل خاص خود دارد و خدا ایداً نمی خواهد از غیر آن مجرا، فعلی واقع شود. در یک سیر طولی، خداوند در آیه ۱ سوره ابراهیم (ع) بعد از خوش، رسولش را عامل اصلی هدایت و خارج کردن از ظلمات به نور برشمرده و پیامبر (ص) هم اهل بیت (ع) خویش را پس از خود، عامل هدایت برشمرده اند و قرآن با توجه به آیه ۱۶ سوره مائده، فقط وسیله ای در دست پیامبر برای رسیدن به این هدف است. وی در پاسخ به این سؤال که چرا آثار قرآن را نمی بینیم؟ پاسخ داد: در بخش های گذشته بسیار به قرآن پرداختیم و فضائل آن را ذکر کردیم. همه آن همه محاسن از زبان وحی و وارثان وحی بود و همه از کتب و اوراق به دور؛ اما به راستی آن همه فضائل کجاست؟ وعده های قرآن چرا به وقوع نپیوسته؟ اگر قرآن کتاب هدایت است، پس چرا مسلمانان هدایت نپذیرفته اند؟ وی در قرآن کتاب نور است، پس چرا هنوز در ظلمات گرفتاریم؟ وی در ادامه این مباحث باز استوالاتی را مطرح کرد تا ذهن ها را به فکر بیشتر وادارد و گفت: اگر قرآن با توجه به آیه ۸ سوره منافقون عزت را به مؤمنان وعده داده، پس این عزت و آبرو کجاست؟ خداوند در آیه ۳۱ سوره انعام می فرماید: هیچ چیزی را در قرآن و نهاده ایم و در آیه ۸۱ سوره نحل می فرماید: تبیان همه چیز در قرآن است. این علم گرفتاریم؟ وی در ادامه این مباحث باز استوالاتی را هدایت جوید، ضلالت است؟؛ پس چرا پیروان قرآن هم در ضلالت هستند؟ همه فضائل و کارکردهای گفته و ناکفته، در معرفت حسینا کتاب الله نابود شدند. وی در ادامه در پاسخ به استوالات مطرح شده گفت: خداوند تعالی پیامبر (ص) را راضی روح نفرمود، مگر آن که قرآن را با بیان همه چیز به دست او داد. در حجه الوداع نیز قرآن کامل و نعمت را تمام کرد؛ زیرا با تصریح بر مسئله امامت، راه هدایت را همچنان گشاده گذاشت و مقام هدایت و مقام تبیین آیات الهی را که خاص پیامبرش بود به امیرالمؤمنین(ع) تفویض فرمود. دکتر اخوان مقدم در پایان سخنانش گفت: همراهی ولی الله با کتاب الله ضروری است، از آن رو که کتاب خدا در بردارنده اصل و ریشه همه چیز است؛ اما این همه چیز را همه کسی نمی دانند و نمی فهمند، قرآن، با توجه به آیه ۸۹ سوره نحل تبیان کل شیء است؛ اما مبین می خواهد و تبیین آن با توجه به آیه ۴۴ سوره نحل به عهده پیامبر (ص) است؛ زیرا به تصریح امام صادقی (ع) عقول مردم به کتاب الهی نمی رسد.

خود نشان ندهند. مطالبی که توسط فیلمنامه نویسان و کارگردانان فوق مطرح شد، مربوط به عوامل بازدارنده تولید فیلم های قرآنی هستند، اما فرح الله سلحشور کارگردان فیلم سینمایی ایوب نبی (ع) و سربال تلویزیونی مردان آنجلس که جزو معدود آثار قرآنی صنعت فیلمسازی کشور هستند، دور ماندن هنر و سرزندگی در این مورد از قرآن استفاده صوری کرده اند و اساساً استفاده ظاهری از قرآن در طول تاریخ سینما به کرات، اتفاق افتاده است. این نوع فیلم ها در خارج از کشور هم ساخته شده است، مانند فیلم ده فرمان یهود که محصول ایران نیست. وی درباره خصوصیات کسی که به دنبال نگارش فیلمنامه قرآنی است، می گوید: اگر کسی می خواهد از قرآن برای نوشتن داستانی برای یک فیلم استفاده کند، باید داری سه ویژگی زیر باشد: اول آنکه به قرآن اعتقاد داشته باشد، دوم آنکه به قرآن عمل کند و در آخر هنرمند به قرآن شناخت کافی داشته باشد. باید هر سه ویژگی در شخص جمع باشد تا بتواند یک قصه قرآنی بسازد. سلحشور می گوید: حدس می زنم که در آینده ای نزدیک سینما و تلویزیون ما، قرآنی خواهند بود و علت

وی با اشاره به این موضوع که تنها بودجه دولتی می تواند هزینه ساخت پروژه های قرآنی و مذهبی را برآورده کند، می گوید: به دلیل نبود سرمایه گذاری در بخش سینمای مذهبی و قرآنی، هیچ کارگردانی نمی تواند به سمت ساخت آثارهای مذهبی برود و فقط بودجه دولتی توانایی صرف هزینه ساخت پروژه های قرآنی را دارد. این تفاوت دیدگاه ها وجود بعضی تعصبات ناآگاهانه باعث شده که سانسور در بخش فیلم های قرآنی و مذهبی غیر حرفه ای باشد و فیلمساز نتواند درداشت آزاد خود از ژانر مورد نظر خویش را ارائه دهد. خالق اثر اجتماعی - ارزشی زیر پوست شهر داستان های قرآنی را پشتوانه ای عظیم نوشتاری برای فیلم عنوان می کند و می گوید: قرآن منبع بی کران از فیلم نامه های ناب است که فیلمسازها با توجه به این داستان ها می توانند فیلم های جذاب و پرمخاطب در ژانر فیلم های تاریخی خلق کنند اما یادآور می شوم که شعارزدگی سد بزرگی در راه تولید فیلم قرآنی است. وجود شعارهای کلیشه ای در فیلم مذهبی باعث می شود که مخاطب عمومی مخصوصاً نسل جوان رغبتی برای تماشای این نوع آثار سینمایی از

مثل قصه های دیگر نیست که راحت بشود از آن استفاده کرد. پشت قصه قرآنی، معرفت قرآنی است یعنی کلمات آن قصه، معنایی بلندی دارند که محملی است برای ارائه یکسری ارزش ها و فقط به عنوان تمثیلی است که ارزش های خداوند را در مثال ها بیابود و اگر کسی به قرآن معرفت نداشته باشد، نمی تواند از آن بهره کافی داشته باشد. البته عده ای در این مورد از قرآن استفاده صوری کرده اند و اساساً استفاده ظاهری از قرآن در طول تاریخ سینما به کرات، اتفاق افتاده است. این نوع فیلم ها در خارج از کشور هم ساخته شده است، مانند فیلم ده فرمان یهود که محصول ایران نیست. وی درباره خصوصیات کسی که به دنبال نگارش فیلمنامه قرآنی است، می گوید: اگر کسی می خواهد از قرآن برای نوشتن داستانی برای یک فیلم استفاده کند، باید داری سه ویژگی زیر باشد: اول آنکه به قرآن اعتقاد داشته باشد، دوم آنکه به قرآن عمل کند و در آخر هنرمند به قرآن شناخت کافی داشته باشد. باید هر سه ویژگی در شخص جمع باشد تا بتواند یک قصه قرآنی بسازد. سلحشور می گوید: حدس می زنم که در آینده ای نزدیک سینما و تلویزیون ما، قرآنی خواهند بود و علت

هم دارد زیرا کتاب خدا بسیار عمیق و عظیم است و فقط کسانی که با آن مانوس هستند، می توانند بمانند. افراد دیگر چون با قرآن فاصله دارند، ناخودآگاه شکست می خورند. البته این را برای سینمای کشور اسلامی و قرآنی می گویم. در این کشور در نهایت راهی به جز قرآن وجود ندارد و مجبور هستند در مسیرشان اگر چیز دیگری باشد، عوض کنند و به این مسیر بیایند. در کنار این اظهار نظرهای متفاوت، برخی مسئولان سینمای کشور نیز، بیکار ننشسته و اقدام به ایجاد جریاناتی برای تولید آثار ارزشمند قرآنی کرده اند، از جمله برگزاری جشنواره سینمای قرآنی که ماه رمضان سال گذشته شاهد برگزاری اولین دوره این رخداد مهم بودیم. همچنین انتخاب خادم قرآنی سینمایی که چهار دوره آن با انتخاب و معرفی مجید مجیدی، کمال تبریزی، مجتبی راعی و بهرامی از کارگردان به نام سینمای ایران و صالح مدرسه ای از سازندگان فیلم کوتاه برگزار شده است. با این حال خروج از رکورد برای سینمای قرآنی آرزوی بسیاری از مخاطبان هنر است که در این صورت حتی می توان سرعت بخشیدن برای رسیدن به جامعه قرآنی را شاهد بود.

شرایط و موانع تدبیر قرآن

قلب مقفول، بزرگترین مانع تدبیر در قرآن است

تدبیر در قرآن با قلب سلیم و سالم از بیماری امکان پذیر است، قلب مفتوح می تواند محل ورود الطاف الهی باشد و قلب مقفول، بزرگترین مانع این الطاف است. پیش از این هفت قسمت از مصاحبه با دکتر زهره اخوان مقدم از پژوهشگران علوم قرآنی و حدیث و مدرس دانشگاه امام صادق (ع)، درباره مفهوم تدبیر در قرآن تقدیم شد. در این چند مصاحبه این پژوهشگر از چهار مانع مهم (غفلت از ارتباط تدبیر با قلب، اختلاط تدبیر با تفکر، اختلاط معنای تدبیر با تفسیر، غفلت از جایگاه عقل و محدوده آن) بر سر راه تدبیر قرآن سخن گفت. وی در مصاحبه قبلی به چهار شرط مهم (شناخت جایگاه قرآن و شئون آن، میزان توانایی انسان در فهم قرآن، موضع انفعال و تسلیم و تواضع و رجوع به ناطقان و همتایان قرآن) برای تدبیر اشاره کرد و گفت: اگر چه هر کدام از این شروط، به واسطه غفلت از آن ها و عدم التزام به آن ها می تواند مانع هم قلمداد شود. دکتر اخوان مقدم در مصاحبه قبلی شرایط شناخت جایگاه قرآن و شئون آن و میزان توانایی انسان در فهم قرآن را شرح داد و تأکید کرد: تدبیر به هر معنا که باشد، لازمه اش شناخت متدبیر فیه است، پس تدبیر در قرآن، بدون شناخت شأن قرآن ممکن نیست. این محقق علوم قرآنی اظهار کرد: آیات قرآن فی حد نفسه قابل درک است و هر کس به اندازه ظرفیتش آن را می فهمد و اگر قابل فهم نبود، دستور تعقل و تدبیر در آن خطاب به انسان صادر نمی شد. وی در تبیین شرط سوم تدبیر در قرآن یعنی موضع انفعال و تسلیم و تواضع با بیان مطلب فوق گفت: در بحث موانع تدبیر، به مسئله مهم ارتباط قلب با تدبیر اشاره شد. اینک درباره دو لازمه مهم قلب برای تدبیر سخن می گویم. دانستیم که اساسا تدبیر با قلب سلیم و سالم از بیماری امکان پذیر است. قلب مفتوح می تواند محل ورود الطاف الهی باشد و قلب مقفول، بزرگترین مانع این الطاف است. وی افزود: به عبارت

دیگر، هدف اساسی قرآن کریم هدایت انسان ها می باشد که از طریق معرفت و عمل حاصل می شود و معرفت تنها وارد قلبی می شود که آماده باشد. سپس این معرفت انگیزه عمل صالح شده و هدایت حاصل می شود، لذا بزرگترین مانع تدبیر، قلبی است که در حجاب مانده است. این حجاب می تواند ظلمانی باشد مثل گناه یا مرض یا تکبر یا عناد و یا می تواند حجاب نورانی مثل فکر و علم باشد. وی با اشاره به این که قلب برای تدبیر به دو ویژگی مهم موضع انفعال و موضع عدم استکبار نیاز دارد در تشریح موضع انفعال گفت: قرآن با توجه به آیه ۸۲ سوره اسراء، شفا و رحمت است؛ اما شفا و رحمت برای مؤمنان، یعنی کسانی که باور به خداوند در قلیشان آرام گرفته و در جای امن و امان سکنی گزیده است. در حالی که برای غیر ایشان، یعنی ظالمان، فقط مایه خسران و زیان است، چرا که چنین کسانی با توجه به آیه ۱۱۹ سوره نسا، شیطان را ولی و سرپرست خود گرفته و با توجه به آیه ۱۹ سوره مجادله از اعضا حزب او می شوند و با توجه به آیه ۱۷۸ سوره اعراف در نهایت گمراه خواهند شد. وی در ادامه سخنانش به شروط راهبری قرآن اشاره کرد و تأکید کرد: قرآن نور است و کتابی است که از ظلمات به نور و به سوی راه های سلامت می برد، ولی شرط این راهبری، این است که رو آورنده باید با توجه به آیه ۱۵ و ۱۶ سوره مائده بودن در زمره من اتبع رضوانه باشد، یعنی خواهان و طالب حق و حقیقت، که مطیع و تابع گردد. مدرس دانشگاه امام صادق (ع) موضع انفعال و تسلیم و تواضع را دارای پیوستگی و ارتباط دو سویه دانست و تأکید کرد: در تدبیر، این موضع انفعال و تسلیم و تواضع، شرطی اساسی است و تلازم این دو، آنجا معلوم می شود که تدبیر و من عندالله بودن با توجه به آیه ۸۳ سوره نسا ملازم هم معرفی شده اند، چرا که اگر خواننده یا شنونده قرآن متوجه باشد که این کلام از نزد خداوندی آمده که اکبر من آن یوصف است، خواه ناخواه خود

را بسیار کوچک می بیند و در برابر قرآن ابراز وجود نمی کند. این توجه، تواضع و تذلل و تسلیم او را در برابر قرآن بیشتر می کند، که شرط تدبیر همین است. وی در تبیین بیشتر این بحث گفت: تواضع این که تدبیر از ریشه دبر و باب تفاعل است و اساسا این باب برای پذیرش و مطاوعه فعل به کار می رود، مانند ادبته فتادب؛ او را ادب کردم، پس پذیرفت و مؤدب شد اغلب کسانی که درباره تدبیر سخن گفته اند، از این امر مهم غفلت کرده اند. گاه تدبیر را مساوی تدبیر می دانند که باب تفاعل است، گاه تفکر عمیق معنایش می کنند و یا برابر تفسیرش می دانند! که همه این ها با فکر سر و کار دارد و جداکنر می تواند منتهی به علم شود. وی افزود: حال آن که تدبیر اساسا با قلب مرتبط است و یک جریان روحی - قلبی است، نه فکری - علمی، بنابراین با توجه به ریشه کلمه، تدبیر در قرآن یعنی با قلبی منفعل و تسلیم و آماده، به سراغ قرآن رفتن است، یعنی ظرف خالی به درگاه قرآن بردن، تا کلام خدا در آن وارد شده، اثر کند؛ اما ظرفی که پر از پیش فرض های مختلف علمی و فکری است، جایی برای نور قرآن ندارد. دکتر اخوان مقدم در ادامه سخنانش به ضرورت پیوستگی بین کلام الله و ولی الله اشاره کرد و تأکید کرد: قرآن ریسمان خداست، یک سر آن به دست خداست و یک سر به دست ما. کافی است این ریسمان را بگیریم و بالا برویم، از ما فقط تسک و تواضع و پذیرش می خواهند و بس. با توجه به آیه ۱۰۲ سوره آل عمران به این حبل الله که امر شده ایم به آن چنگ بزنیم دو بخش دارد: بخشی از جانب خدا که کتاب الله است و بخشی از بین مردم که ولی الله است، یعنی پیامبر (ص) و ائمه معصومین (ع) که از هیچ یک نباید غافل شد. که هدایت در این است و این، تعبیری دیگر از حدیث متواتر نقلین می باشد. وی در ادامه سخنانش در تشریح و تبیین موضع و ویژگی دوم قلب برای تدبیر یعنی موضع عدم استکبار اظهار کرد: اگر قلب در حالت انکسار و تذلل با قرآن مواجه شود، انوار هدایت قرآن،

سینمای دور از قرآن

سینمای ایران سال ها اسیر بی هویتی و غرب زدگی بوده و این نکته به هیچ وجه قابل کتمان نیست که رعایت نکردن اصول، مبانی و ارزش های دینی و اجتماعی در اکثر فیلم های تولید داخل نمود داشته است. در این میان سینمای کشور با تولید محدود گاه و بیگاه چند فیلم دینی توسط کارگردان های متعدد و الفاء ظاهری مسیال اخلاقی به مخاطب، نتوانسته است دین خود را نسبت به شعائر اسلامی و ارزش های انقلابی ادا کند. سینمای هر کشوری بازتاب دهنده باورها، ایده آل ها و فرهنگ همان کشور است و عامل گسترش و صدور فرهنگ آن، اما در ایران عکس این عمل اتفاق می افتد و متأسفانه سینمای کشور به نوعی به غرب زدگی کمک می کند تا رساندن مخاطب به اصالت خویشتر. در فیلم های

فیلمنامه نویسی سینمای ایران خیلی کم و حتی بسیار ناچیز است. البته برخی از آثار دینی هستند، مانند فیلم های خیلی دور، خیلی نزدیک و یا بید مجنون اما در مورد اینکه داستان فیلمی از قرآن الهام گرفته شده باشد یا مضمون اصلی آن فیلم آیه قرآن باشد، چیزی به ذهن من نمی رسد. رحمانی نویسنده سریال مناسبتی، مرده متحرک نبود فضای رقابتی در سینمای قرآنی را عاملی برای نگاه شدن فیلمنامه های قرآنی می داند، در حالی که انسیه شاه حسینی کارگردان و فیلمنامه نویس برخورد متحجرانه با مفاهیم قرآنی را عامل محدودیت برای نویسنده به منظور برداشت آزاد در اثر سینمایی یا هنری خود، می داند. کارگردان فیلم در حال اکران غروب شد بیا می گوید: دلیل استفاده نکردن از مفاهیم قرآنی در آثار هنرمندان، وجود افراد متعصب و ناگناه است که خود را مالک و صاحب نظر مطلق در مسائل دینی می دانند. وی در در توضیح گفته های خود، می افزاید: دین ما روشن ترین و جامع ترین دین الهی است و سینماگر می تواند از مفاهیم قرآنی تأثیر بگیرد چرا که قرآن دارای پند و اندرزهای

تولید شده در چند سال اخیر، صحنه ها، پلان ها و سکانس هایی مربوط به مسائل خلاف اعتقادات اسلامی بارها به تصویر کشیده شده است. شبیه شدن به فلان خواننده مبتذل خوان لس آنجلسی و رفتار و گفتار همانند هنرپیشه های طاغوتی فراری از ایران، از جمله روش های کاری برخی از ستاره های پوشالی سینمای ایران است که هیچ نهادی نسبت به کنترل این اوضاع اقدام قابل ذکری را از خود بروز نداده است. شاید تغییر نگرش در نوع فیلمسازی و فیلمنامه نویسی بتواند، هنر سینمای ایران را در پیش بردن اهداف مقدسش که همانا گسترش فرهنگ اسلامی و انقلابی است، کمک کند. آنچه می خوانید، نظر تنی چند از دست اندرکاران فیلمسازی کشور است که در ذیل می آید. سید سعید رحمانی فیلمنامه نویس، از کمبود قصه های دارای پیام اعتقادی در روند شکل گیری فیلم های سینمایی خبر می دهد. وی می گوید: حجم بسیار کمی از فیلمنامه های سینمای ایران از تعالیم دینی و قرآنی الهام می گیرند، با آماری که مراکز اطلاع رسانی منتشر می کنند، کاری ندارم اما الهام از دین و قرآن در

لطیف بسیار، همچنین مفاهیم عمیق مربوط به همه ابعاد زندگی بشر است که به هنرمند کمک می کند، اثری زیبا خلق کند. با این حال سید سعید رحمانی تشویق سفارش دهنده های غیردولتی برای تولید فیلم های قرآنی را بهترین راه کار برای تولید این نوع سینما می دانند. وی می گوید: فرهنگی براساس آموزه های دینی و مضمون های قرآنی مثل حوزه هنری، فارابی و... به عرصه رقابت کشیده شوند. باید سفارش دهنده ها و دلسوزان واقعی فرهنگ وارد گود شوند سازمان های ذیربط فرهنگی براساس آموزه های دینی و مضمون های قرآنی سفارش دهد که با توجه به تولید محدود ۶۰ تا ۷۰ اثر سینمایی در سال در کشور، اگر این مراکز سفارش تولید سالیه ۱۰ فیلم قرآنی را بدهند، آثار ارزشی سینمای ایران بخش قابل ملاحظه ای از تولیدات را به خود اختصاص خواهد داد. رحمانی افزایش تولید آثار سینمای قرآنی را منوط به حضور شرکت های فیلمسازی غیردولتی در این عرصه می داند، اما، رخشان بنی اعتماد، کارگردان صاحب سبک ایران نظری متفاوت با رحمانی دارد.

هرگز نمی گذاریم

هویت اسلامی فلسطین را تغییر دهند

دبیرکل بنیاد آزادی فلسطین تأکید کرد که مسلمانان هرگز اجازه نمی دهند کسی هویت اسلامی فلسطین را تغییر دهد.

مدرثر حسین در مراسم توزیع جوایز نمایشگاه فلسطین، سرزمین پیغمبران که به همت بنیاد آزادی فلسطین پاکستان و با همکاری دانشکده هنر دانشگاه کراچی در شورای هنر در کراچی برگزار شد، گفت: مسجد الاقصی و مسجد صخره به دلیل نقشی که در واقعه معراج پیامبر(ص) و نزول ایشان دارد، مسلمانان توجه ویژه ای به این محل مقدس دارند، پس هرگز نمی گذارند که کسی هویت و شناخت این آثار اسلامی را تغییر دهد. وی خاطر نشان کرد: رژیم اشغالگر قدس هرگز حق ندارد که مردم بیگناه فلسطین را بکشد، از یک طرف خون ملت غیور فلسطین را می ریزد و از طرف دیگر سازمان ملل متحد ساکت ننشسته و تماشا می کند و مسلمانان بی سلاح را تروریست معرفی می کند. همچنین شهلا رضا معاون رئیس مجلس اسالت سند پاکستان نیز در این مراسم طی سخنانی گفت: آثار هنری جوانان پاکستانی نشان می دهد که نوجوانان از برنامه ها و اقدامات صهیونیسم در جهت یهودی سازی بیت المقدس از یک هدف از بین بردن آثار اسلامی و عربی شهر تاریخی بیت المقدس صورت

می گیرد، کاملا آگاه هستند. وی افزود: فلسطین محور مناقشه میان اسلام و صهیونیسم

ترند جدید حزب جمهوریخواه خلق ترکیه برای جلب آرای مسلمانان

حزب لائیک جمهوریخواه خلق ترکیه در آستانه انتخابات محلی در این کشور اقدام به توزیع روسری با هدف جلب آرای مردم مسلمان کرد. حزب جمهوریخواه خلق ترکیه که پیش از این به دلیل مخالفت شدید با اعتقادات مردم مسلمان این کشور و به خصوص قانون آزادی استفاده از حجاب اسلامی زنان و دختران مسلمان در مراکز آموزشی و دولتی نتوانسته بود در انتخابات گذشته آرای مردم را جلب کند، مدتی است به تغییر رویه ظاهری در زمینه دیدگاه های ضد اسلامی خود و پذیرش عضو از میان زنان محجبه و تاکید بر ضرورت دایر کردن کلاسهای قرآن پرداخته و در تلاش برای افزایش آرای خود است. در همین راستا اخیرا نیز یکی از نامزدهای این حزب در آستانه انتخابات محلی پیش رو، اقدام به توزیع روسری بین شهروندان کرده است. احمد صالح، نامزد این حزب ادعا کرد که هدف حزب وی همبستگی با افکار مسلمانان و زنان محجبه است. وی افزود که قصد دارد ۵۰ هزار روسری بین مردم توزیع کند. حزب لائیک جمهوریخواه خلق در آخرین انتخابات گذشته در ترکیه نیز اقدام مشابهی انجام داد ولی موفق به کسب آرای بیشتر نشد.

است و همیشه پایدار باقی خواهد ماند. همچنین در این مراسم نثار قلندری رئیس سازمان ذاکرین امامیه ایالت سند برگزاری این نمایشگاه و آثار هنری دانشجویان دانشگاه کراچی را بسیار با ارزش دانست و گفت: از نظر شرعی و اخلاقی لازم است که چهره اصلی اسرائیل جنایتکار و آمریکا که عامل اصلی مشکلات ملت های مظلوم جهان هستند، شناخته شود. همچنین اظهار کاطمی و اسد رضا نقوی دوتن از حاضرین در نمایشگاه با اشاره به اهداف برگزاری کنفرانس بین المللی غزه و فلسطین در تهران تاکید کردند که باید ملت اسلامی وحدت خود را از دست ندهد و به رهبری حضرت آیت الله خامنه ای پرچمدار اسلام ناب محمدی(ص) برای آزادی قبیله اول مسلمانان یک لحظه هم دریغ نکنند.

جهان اسلام از ضعف اطلاعاتی برخی مبلغان و به روز نبودن آنها رنج می برد

یادآور شد: مسلمانان نیز باید با رجوع به فقه اسلامی، آیات قرآن و احادیث نبوی از زندگی مناسب بهره مند شوند. وی درباره تجدید خطابه های دینی افزود: هدف از بیان تجدید خطابه دینی انتخاب خطابه ای است که با زندگی در زمان معاصر ما متناسب باشد. نوگرایی در خطابه دینی تنها در خطبه های نماز جمعه و میا مساجد مورد بهره برداری نیست بلکه اهمیت آن بیشتر است زیرا وسیله ارتباطی با امت بوده و کوتاهه دربار آن جایز نیست. شبکه های ماهواره ای و اینترنت از وسایل جدید هستند که جزئی از تجدید خطابه های دینی به شمار می روند. رئیس شورای کل امور اسلامی و اوقاف کویت، مهمترین مشکل امروز جهان اسلام را ضعف برخی مبلغان جدید خواند و گفت: امت اسلام نیاز به مبلغانی دارند که به درستی اطلاع رسانی کنند، چرا که نقص زیادی در ساماندهی مبلغان وجود دارد. بیست و یکمین همایش سالانه شورای عالی امور اسلامی مصر با عنوان نوگرایی اندیشه اسلامی و با هدف بررسی موانع نوگرایی در اندیشه اسلامی و راهکارهای رفع آن از ۱۵ اسفندماه در قاهره آغاز شد و تا ۱۸ اسفندماه ادامه دارد. مسائل مرتبط با نوگرایی در اندیشه اسلامی، مبارزه با افراط گرایی و ترور، افکار جدید در جوامع اسلامی، تأکید بر اعتدال و میانه روی، مذاهب اسلامی و وحدت مسلمانان، جایگاه شریعت اسلام، مفاهیم اجتهاد، تجدید و نوگرایی، ابداع، جمود و ضرورت نوگرایی در اندیشه اسلامی، فقه، علم کلام، تصوف، خطابه های دینی و فلسفه اسلامی از موضوعات مورد بررسی در این همایش هستند.

شرکت کنندگان در همایش سالانه شورای عالی امور اسلامی مصر مهمترین مشکل امروز جهان اسلام را ضعف برخی علما و به روز نبودن آنها عنوان کرده و گفتند: هدف از تجدید و نوگرایی نگاه به واقعیت های حال حاضر و اجتهاد در شریعت اسلام است. دکتر نصر فرید واصل مفتی سابق مصر در همایش سالانه شورای عالی امور اسلامی مصر با عنوان نوگرایی اندیشه اسلامی با اشاره به اینکه تجدید اندیشه اسلامی یعنی تجدید در فهم متون شریعت اسلام، اظهار داشت: هدف از تجدید و نوگرایی نگرش واقعیت های حال حاضر و اجتهاد در شریعت اسلام است. وی با بیان اینکه تجدید دو مسئله را به ذهن متبادر می کند، اظهار داشت: یکی مفهوم اسلام و زندگی دینی و دنیایی آن است و دیگری مرتبط با قوانین شرعی و ضوابط دینی است که فقه در زندگی انسان تعیین می کند. دین خدا اسلام است و عقیده و شریعت مانند روح در بدن است که امنیت اجتماعی را برای بشر به دنبال دارد. چرا که ارکان دین منافع انسان را در نظر می گیرند، به طوریکه رکود اقتصادی در همه کشورها ناشی از جدایی سیاست دین از سیاست دنیوی است. حمدان مزروعی رئیس شورای کل امور اسلامی و اوقاف کویت طی این همایش با اشاره به اینکه امت اسلام نیاز شدیدی به نوگرایی اندیشه دارد، اظهار داشت: ما در همه زمینه ها چون اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فکری و فرهنگی به سرعت در حال پیشرفت هستیم و هدف ما تمسک به دین و رضایت خداوند است. حمدان مزروعی با تأکید بر اینکه نوگرایی در اندیشه اسلامی حلقه ای است که به اسلام و مسلمانان مرتبط می شود،

یک استاد آفریقایی:

آیت الله خامنه ای دنباله رو امام خمینی (ره) هستند

یک استاد دانشگاه در سنگال و مهمان چهارمین کنفرانس بین المللی حمایت از فلسطین با تقدیر از شخصیت و دیدگاه های رهبر معظم انقلاب اسلامی گفت: حضرت آیت الله خامنه ای دنباله رو امام خمینی (ره) هستند. طاها شریف با استاد تاریخ دانشگاه الشیخ انته جب داکار سنگال با اشاره به دیدگاه دانشگاهیان آفریقا درباره جمهوری اسلامی ایران اظهار داشت: از اینکه امام خمینی (ره) انقلاب اسلامی را رهبری و به پیروزی رساندند بسیار خوشحالمیم. وی افزود: من به عنوان یک دانشگاهی که با دیدگاه های اساتید دانشگاه های سراسر قاره آفریقا آشنا هستم معتقدم که انقلاب اسلامی امام خمینی (ره) و مردم ایران نه تنها همه ایرانیان را آزاد کرد بلکه همه مسلمانان دنیا به ویژه مردم آفریقا را آزاد و بیدار نمود. وی با بیان اینکه در سال ۵۷ در نوفل لوشاتو با امام خمینی (ره) ملاقات کرده است، گفت: به خوبی از نقش ایرانیان در انتشار و ترویج اسلام آگاه هستم. شریف با تصریح کرد: به عنوان یک دانشگاهی آفریقایی مواضع شجاعانه سیاسی مقام معظم رهبری و مسوولان جمهوری اسلامی ایران تحسین می کنم. وی افزود: تصمیم گرفته ام که تاریخ ایران را در دانشگاه داکار به دانشجویان آفریقایی آموزش دهم. این استاد دانشگاه گفت: جمهوری اسلامی ایران علاقه مندان زیادی در میان جوانان آفریقایی دارد و همه شیفته رهبری، مسوولان و ملت ایران هستند. شریف با اظهار داشت: دیپلمات های آفریقایی جایگاه ویژه ای برای جمهوری اسلامی قایل هستند و همیشه مواضع سیاسی ایران را مد نظر دارند و به عنوان الگو به ایران می نگرند.

مسلمانان اروپا:

منتظر محاکمه جنایتکاران

صهیونیست هستیم نه البشیر

اتحادیه سازمان های اسلامی اروپا با صدور بیانیه ای، دوگانگی رفتار دادگاه کیفری بین المللی در محکومیت رئیس جمهور سودان و نادیده گرفتن جنایت های جنگی رژیم صهیونیستی را محکوم کرد. در بیانیه اتحادیه سازمان های اسلامی اروپا آمده است که قرار صدور بازداشت عمر البشیر، رئیس جمهور سودان، شک و تردید در مورد بهره برداری از عدالت و حقوق بشر برای تحقق اهداف سیاسی را تقویت می کند. در این بیانیه همچنین آمده است: آیا قرار بازداشت البشیر با هدف تحقق صلح و برقراری ثبات در سودان صادر شده است و یا عمیق تر کردن اختلافات داخلی و به غارت بردن منابع آن؟! در این بیانیه با اشاره به زمان صدور قرار بازداشت البشیر آمده است: چرا این حکم پس از حاصل شدن پیشرفت در تلاش برای ایجاد صلح در اجلاس دوحه صادر شده دوگانگی رفتارها به اعتبار این حکم لطمه می زند، عدالت مطلق است آیا دلایل برای شهروندان دارفور می تپد اما شهروندان غزه، لبنان، عراق، افغانستان و سومالی مسأله دیگری است؟! آیا البشیر گناهکار است یا لیبوی، باراک، اولمرت و پرز؟! این بیانیه می افزاید: دوستداران حق و عدالت از دادستان کل می خواهند که همان گونه که حکم بازداشت البشیر را صادر کرده است، حکم بازداشت رهبران سیاسی و نظامی اسرائیل را به اتهام ارتکاب جنایت های جنگی در غزه صادر کند زیرا هنوز هم دلایل و شواهد صوتی و تصویری و اظهارات رسمی برای تأیید این جنایت ها وجود دارد که نمی توان آنرا نادیده گرفت.

آنسا:
**آیت الله خامنه ای هولوکاست را
بهانه ایجاد دولت اسرائیل
دانست**

آنسا، خبرگزاری رسمی ایتالیا نوشت: آیت الله خامنه ای هولوکاست را یک بهانه برای ایجاد دولت اسرائیل که یک غده سرطانی است، توصیف کرد. آنسا با تأکید بر اینکه آیت الله سیدعلی خامنه ای رهبر عالی ایران از باراک اوباما رییس جمهوری جدید آمریکا به خاطر توجیه عملیات نظامی اسرائیل در غزه شدیداً انتقاد کرد افزود: آیت الله خامنه ای در آیین افتتاحیه همایش بین المللی فلسطین در تهران حمایت اوباما از عملیات نظامی در غزه تحت عنوان مسایل امنیتی را محکوم کردند و اظهار داشتند که این به معنی دفاع از تروریسم دولتی است. در ادامه این گزارش آمده است رهبر عالی ایران افزود: راهی که اوباما در پیش گرفته، اشتباه است و کمتر از راهی که جرج بوش در پیش گرفته بود، نیست. آیت الله خامنه ای گفت: حتی دولت جدید آمریکا با وجود تمام تبلیغات مبنی بر ایجاد تغییرات، برخی شرایط را برای امنیت صهیونیست ها اعمال کرد و این به معنی دفاع از تروریسم دولتی و حمایت از قتل عام ملت فلسطین در غزه است. رهبر عالی ایران سپس با هرگونه مذاکرات میان فلسطینی ها و اسرائیلی ها مخالفت و تأکید کرد که ملت فلسطین می تواند تنها از طریق جهاد رزمندگان به نتیجه برسد. در پایان این گزارش به نقل از آیت الله خامنه ای آمده است: برخی عقیده دارند که تنها روش نجات فلسطین مذاکرات است اما مذاکرات با کی؟ با یک رژیم غاصب و منحرف؟ با آمریکا و انگلیس که این سلطان را بوجود آورند؟

**قدردانی تجمیع علمای مسلمان
از ایران**

تجمع علمای مسلمان از جمهوری اسلامی ایران بخاطر مواضع اصولی در حمایت از مقاومت و قضیه فلسطین، قدردانی کردند. شیخ حسان عبدالله از شخصیت های این تجمع در مراسمی که در جنوب لبنان برگزار شد گفت: جمهوری اسلامی بدون منت و بر پایه تعهدات اسلامی، انسانی و اخلاقی خود از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی در کنار مردم فلسطین و قضایای جهان اسلام ایستاده است. عبدالله همچنین در سخنان خود از مواضع شجاعانه محمود احمدی نژاد رییس جمهوری اسلامی ایران در حمایت از قضیه فلسطین و مقاومت تقدیر کرد. محمد رضا شیبانی سفیر جمهوری اسلامی ایران در لبنان نیز طی سخنانی در این مراسم گفت: گزینه مقاومت و جهاد، بهترین راه برای حفظ عزت، آزادی و کرامت امت اسلامی است و پیروزی الهی در غزه و قبل از آن در لبنان در سال ۲۰۰۶، مثال عینی در این باره برای همه آزادگان جهان است. شیبانی افزود: آنچه که ایران در سایه رهبری حکیمانه حضرت آیت الله خامنه ای انجام می دهد تنها انجام وظیفه اسلامی و انسانی در برابر برادران فلسطینی و لبنانی در پایبندی به اسلام و سیره پیامبر عظیم الشان آن است. سفیر جمهوری اسلامی ایران در لبنان اظهار داشت: ما پایبند به خط مش عزت و پایداری هستیم که امام خمینی رضوان الله تعالی علیه آن را پی ریزی کرد و اساس وصیت ایشان نیز حمایت از فلسطین، قدس شریف و تقویت وحدت امت اسلامی در مقابله با دشمنان است.

**فعالیت های اجتماعی مساجد بریتانیا
الگویی برای سایر نهادهای دینی غرب**

برقرار کنند اظهار داشت گفت: غیر مسلمانان نیز عضو تیم فوتبال مساجد هستند، فعالیت آنها نشان دهنده انسجام اجتماعی است. مساجد سه یا چهار بار در طول هر سال درهای خود را به روی مردم می گشایند تا از فعالیت های آنها آگاه شوند. محبوبیت تیم فوتبال مسجد نشان دهنده این است که فعالیت در جامعه گسترده تر از چه اهمیتی بر خوردار است. حدود شش مسجد از ۱۰ مسجد در این تحقیقات که در انگلستان و ولز انجام شده از کلاسهای زبان انگلیسی برخوردارند و ۱۵ درصد مسئولیت های مدیریتی برعهده زنان است.

در بخش داوطلبان صورت می گیرد تعهد حائز اهمیت است. در شهر کاردیف ۵ مسجد تسهیلات خود را به خاطر افزایش تعداد اعضای مسجد گسترش داده اند. کشیش ربین مورسون از متصدی دفتر اجتماعی کلیسایی در ولز در این رابطه می گوید جماعت مسیحی باید این فرصت را در اختیار اعضای خود قرار دهد تا آنها بتوانند در این میان نقشی بر عهده گیرند. باید درسهای بسیاری از آنها فرا بگیریم تا حضور ما هم در کلیساها به حضوری فعال تبدیل شود تا حضوری منفعلانه. وی با توصیف اینکه مساجد از چه راههایی توانسته اند با جامعه مسلمان ارتباط

نتایج تحقیقاتی که اخیراً منتشر شده نشان می دهد که فرهنگ فعالیت های جمعی در بسیاری از مساجد افزایش می یابد. این امر بستری را فراهم ساخته تا رهبران مسیحی بر ضرورت الگو گرفتن از فعالیت مساجد در جوامع خود تأکید کنند. نتایج تحقیقات جدید کمیسیون خیریه بریتانیا نشان می دهد به طور میانگین در هر مسجد ۴۲۱ نفر برای اقامه نماز جمعه حضور می یابد و بیش از نیمی از آنها ۱۸ تا ۳۰ ساله و در پستهای مدیریتی هستند. یکی از رهبران کلیسایی ولز تأکید کرده است: کلیساهای مسیحی باید درسهایی را از مساجد بیاموزند. تقریباً تمام برنامه های آموزشی متداول برای کودکان و جوانان در این مساجد ارائه می شوند و از هر ۵ نفر سه نفر در بخش ویژه فعالیت های بانوان حضور دارند و حدود نیمی از افراد عضو مساجد در رویدادهای ورزشی و سرگرمی شرکت می کنند. سالم کیدوی دبیر کل شورای مسلمانان ولز اظهار داشت: علت این که مساجد می توانند چنین فعالیت های متنوعی ارائه کنند این است که فرهنگ داوطلب شدن قلب زندگی مسجد را تشکیل می دهد. چرا که در این فعالیتها که تنها

پرداخت غرامت به یک زن مسلمان در اتریش

بر اساس رای یک دادگاه اتریش، مدیر یک مرکز سلامتی در استان بورگنلند به پرداخت ۴ هزار و ۵۰۰ یورو غرامت به یک پزشک محجبه محکوم شد. این زن مسلمان به دلیل خودداری از برداشتن روسری در محل کار، از اشتغال در این مرکز محروم شده بود. این زن مسلمان بهار سال قبل درخواست خود برای اشتغال در این مرکز را ارایه داده بود در حالیکه مدیر این مرکز به دلیل اینکه وی مسلمان بوده و حاضر نشده بود هنگام کار روسری را کنار بگذارد صلاحیت وی را تأیید نکرده بود. دادگاه عالی این استان مدیر این مرکز را به دلیل انزوی کاری در حق این پزشک مسلمان به پرداخت ۴ هزار و ۵۰۰ یورو محکوم کرده است.

درگیری های لفظی اولمرت و باراک در ناکامی برای برقراری آتش بس با حماس

خود در نزد گروه های فلسطینی را آزاد کند ولی پس از ۲۲ روز جنگ علیه مردم فلسطین، در دستیابی به اهداف مورد نظر شکست خورد. در مقابل بر اساس جدیدترین نظرسنجی که در کرانه باختری و غزه برگزار شد، محبوبیت حماس پس از حمله نظامی رژیم صهیونیستی به غزه افزایش قابل ملاحظه ای داشته است.

اختلافات در بین سران رژیم صهیونیستی پس از جنگ غزه به اوج خود رسید زیرا که این رژیم در دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده خود در به راه انداختن این جنگ ناکام ماند. رژیم صهیونیستی پیش از حمله به غزه قصد داشت که حماس را نابود کند و جلوی موشک پراکنی حماس را بگیرد و نیز گلعاد شالیت نظامی اسیر

رسانه های رژیم صهیونیستی از درگیری های لفظی میان نخست وزیر و وزیر جنگ این رژیم در خصوص ناکامی در جلوگیری از شلیک موشک های مبارزان فلسطینی و نیز عدم دستیابی به برقراری آتش بس با جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) خبر دادند. رادیو سراسری رژیم صهیونیستی اعلام کرد، این اختلاف در جلسه هفتگی کابینه بروز کرد و زمانی تشدید شد که ایهود اولمرت بار دیگر اعلام کرد که طرح آتش بس با حماس قبل از آزادی گلعاد شالیت به اجرا در نخواهد آمد ولی ایهود باراک در نشست کابینه امنیتی بر این نکته تأکید کرد که ما باید از طریق کشور مصر به مذاکرات غیر مستقیم با حماس برای دستیابی به صلح ادامه دهیم. باراک ضمن اشاره به شکست اولمرت در مذاکرات طرح آتش بس با مطرح کردن موضوع شالیت افزود: اگر اسرائیل در تحقق صلح توفیقی حاصل می کرد، شلیک موشک از نوار غزه متوقف می شد. اولمرت در پاسخ گفت: هیچ مذاکره و سازشی با حماس انجام نخواهد گرفت و اسرائیل قصد ندارد با یک سازمان تروریستی سازش کند. وی گفت: وزیر دفاع به راحتی نظریات خود را تغییر می دهد و زمانی خواستار واکنش به شلیک موشک فلسطینیان می شود و سپس اعلام می کند که برای توقف موشکیان باید با حماس مذاکره کرد.

یک اندیشمند مسلمان اهانت صهیونیستی به حضرت مسیح را محکوم کرد

محمد حبش اندیشمند مسلمان سوری اهانت رژیم صهیونیستی به حضرت مسیح (ع) و حضرت مریم را به شدت محکوم کرد. حبش تأکید کرد: صهیونیستها با این اقدام ددمنشی خود را نسبت به ادیان الهی و پیروان آن نشان داده و ثابت کردند خارج از زمان زندگی کرده و به مقدسات دیگر ادیان احترام نمی گذارند. شبکه ۱۰ تلویزیون رژیم صهیونیستی چند روز قبل در یکی از برنامه های خود به حضرت مسیح (ع) و حضرت مریم مقدس اهانت کرد. حبش یادآور شد: چنین اقداماتی ثابت کرد که اندیشه صهیونیستها سلطه جوینانه بوده و آنان اساس وجودی خود را بر اهانت و تجاوز نهاده اند. وی با درخواست از پاپ بندیکت شانزدهم برای نرفتن به تل آویو گفت: کسانی که در فرودگاه به استقبال وی می روند همان کسانی هستند که به مسیحیت توهین کرده اند. حبش تأکید کرد: آنان احترامی برای مقدسات دینی قائل نیستند و همه مقدسات امتهای جهان را انکار می کنند. وی از رهبران واتیکان درخواست کرد موضعی قاطع برای جلوگیری از تکرار چنین اهانت هایی اتخاذ کنند. حبش ابراز امیدواری کرد که جهان درک کند اسلام یک الگوی تمدنی بسیار متعالی در زمینه رابطه با دیگران ارائه داده در حالی که الگوی صهیونیستها مبتنی بر توهین، ددمنشی و بی رحمی است. وی گفت: به رغم گذشت ۶۰ سال از جنگ میان ما و صهیونیستها تاکنون یک بار مسلمانان به پیامبران یهودی توهین نکرده اند. حبش ادامه داد: این لحظه ای مناسب است تا میزان کینه صهیونیستها به اسلام، مسیحیت و سایر ادیان را درک کنیم.

عید نوروز چگونه شکل گرفت؟

گشایش و فرجی نباشیم، زیرا نوروز از روزهای ما و شیعیان ماست.

جشن نوروز

جشن نوروز دست کم یک یا دو هفته ادامه دارد. ابوریحان بیرونی مدت برگزاری جشن نوروز را پس از جمشید یک ماه می‌نویسد: چون جم درگذشت پادشاهان همه روزهای این ماه را عید گرفتند. عیدها را شش بخش نمودند: ۵ روز نخست را به پادشاهان اختصاص دادند، ۵ روز دوم را به اشراف، ۵ روز سوم را به خادمان و کارکنان پادشاهی، ۵ روز چهارم را به ندیمان و درباریان، ۵ روز پنجم را به توده مردم و پنجه ششم را به بزرگان. ولی برگزاری مراسم نوروزی امروز، دست کم از پنجه و چهارشنبه آخر سال آغاز می‌شود و در سیزده بدر پایان می‌پذیرد. آزاداب و رسوم کهن پیش از نوروز باید از پنجه، چهارشنبه سوری و خانه تکانی یاد کرد.

پنجه (خمسه مستتره)

پنجاه سالنامه‌ای کهن ایران هر یک از ۱۲ ماه سال ۳۰ روز است و پنجه روز باقیمانده سال را پنجه، پنجم، یا خمسه مستتره، گویند. این پنج روز را خمسه می‌کنند که با جامه و آرایش شگفت‌انگیز و خنده‌آور در نخستین روز بهار مردم را سرگرم می‌کرد و چیزی می‌گرفت. و هم‌اوست که حافظ به عنوان میرنوروزی دوران حکومتش را بیش از ۵ روز نمی‌داند. از برگزاری رسم میرنوروزی، تا لاقال ۷۰ سال پیش آگاهی داریم. بی‌گمان کسانی را که در روزهای نخست فروردین، با لباس‌های قرمز رنگ و صورت سیاه‌شده در کوچه و گذر و خیابان می‌بینیم که با دایره زدن و خواندن و رقصیدن مردم را سرگرم می‌کنند و پولی می‌گیرند بازمانده شوخی‌ها و سرگرمی‌های انتخاب میرنوروزی و حاکم پنج‌روزه است که تنها در روزهای جشن نوروزی دیده می‌شوند و آنان در شعرهای خود می‌گویند: حاجی فیروزه، عید نوروز، سالی چند روز.

میرنوروزی

از جمله آیین‌های این جشن ۵ روزه، که در شمار روزهای سال و ماه و کار نبود، برای شوخی و سرگرمی حاکم و امیری انتخاب می‌کردند که رفتار و دستورهایش خنده‌آور بود و در پایان جشن از ترس آزار مردمان فرار می‌کرد. ابوریحان از مردی بی‌ریز یاد می‌کند که با جامه و آرایش شگفت‌انگیز و خنده‌آور در نخستین روز بهار مردم را سرگرم می‌کرد و چیزی می‌گرفت. و هم‌اوست که حافظ به عنوان میرنوروزی دوران حکومتش را بیش از ۵ روز نمی‌داند. از برگزاری رسم میرنوروزی، تا لاقال ۷۰ سال پیش آگاهی داریم. بی‌گمان کسانی را که در روزهای نخست فروردین، با لباس‌های قرمز رنگ و صورت سیاه‌شده در کوچه و گذر و خیابان می‌بینیم که با دایره زدن و خواندن و رقصیدن مردم را سرگرم می‌کنند و پولی می‌گیرند بازمانده شوخی‌ها و سرگرمی‌های انتخاب میرنوروزی و حاکم پنج‌روزه است که تنها در روزهای جشن نوروزی دیده می‌شوند و آنان در شعرهای خود می‌گویند: حاجی فیروزه، عید نوروز، سالی چند روز.

حدیثی است از معلی بن خنسیس که گفت: روز نوروز بر حضرت جعفر بن محمد صادق در آمد گفت آیا این روز را می‌شناسی؟ گفتیم این روزی است که ایرانیان آن را بزرگ می‌دارند و به یکدیگر هدیه می‌دهند. پس حضرت صادق گفت سوگند به خداوند که این بزرگداشت نوروز به علت امری کهن است که برایت بازگو می‌کنم تا آن را دریایی. پس گفت: ای معلی، روز نوروز روزی است که خداوند از بندگانش خود پیمان گرفت که او را بپرسند و او را شریک و انبازی نگیرند و به پیامبران و راهنمایان او بگروند. همان روزی است که آفتاب در آن طلوع کرد و با دها وزیدن گرفت و زمین در آن شکوفا و درخشان شد. همان روزی است که کشتی نوح در کوه آرام گرفت. همان روزی است که پیامبر خدا، امیر المومنین علی (ع) را بر دوش خود گرفت تا بت‌های قریش را از کعبه به زیر افکند. چنان که ابراهیم نیز این کار را کرد. همان روزی است که خداوند به یاران خود فرمود تا با علی (ع) به عنوان امیر المومنین بیعت کنند. همان روزی است که قائم آل محمد (ص) و اولیای امر در آن ظهور می‌کنند و همان روزی است که قائم بر دجال پیروز می‌شود و او را در کنار کوفه بر دار می‌کشد و هیچ نوروزی نیست که ما در آن متوقع

روایت‌های اسلامی درباره نوروز

آورده اند که در زمان حضرت رسول (ص) در نوروز جامی سیمین که پر از حلوا بود برای پیغمبر هدیه آوردند و آن حضرت پرسید که این چیست؟ گفتند که امروز نوروز است. پرسید که نوروز چیست؟ گفتند عید بزرگ ایرانیان. فرمود: آری، در این روز بود که خداوند عسکره را زنده کرد. پرسیدند عسکره چیست؟ فرمود کرده و سر به بیابان نهادند و خداوند به آنان گفت بمیرید و مردند. سپس آنان را زنده کرد و او را فرمود که به آنان ببارند از این روست که پاشیدن آب در این روز رسم شده. سپس از آن حلوا تناول کرد و جام را میان اصحاب خود قسمت کرده و گفت کاش هر روزی بر ما نوروز بود.

انسان، از نخستین ادوار زندگی اجتماعی، متوجه بازگشت و تکرار برخی از رویدادهای طبیعی، یعنی تکرار فصول شد. نیاز به محاسبه در دوران کشاورزی، یعنی نیاز به دانستن زمان کاشت و برداشت، فصل بندی‌ها و تقویم دهقانی و زراعی را به وجود آورد. نخستین محاسبه فصل‌ها، بی‌گمان در همه جوامع با گردش ماه که تغییر آن آسانتر دیده می‌شد صورت گرفت. و بالاخره در نتیجه نارسایی‌ها و ناهماهنگی‌هایی که تقویم قمری، با تقویم دهقانی داشت، محاسبه و تنظیم تقویم بر اساس گردش خورشید صورت پذیرفت. سال در نزد ایرانیان از زمانی نسبتاً کهن به چهار فصل سه ماهه تقسیم شده و همان طور که ابوریحان بیرونی در آثار الباقیه آورده است آغاز سال ایرانی از زمان خلقت انسان (یعنی ابتدای هزاره هفتم از تاریخ عالم) روز هرمز از ماه فروردین بود، وقتی که آفتاب در نصف النهار، در نقطه اعتدال ربیعی و طالع سرطان بود.

پیدایش جشن نوروز

جشن نوروز را به نخستین پادشاهان نسبت می‌دهند. شاعران و نویسندگان قرن چهارم و پنجم هجری چون فردوسی، عنصری، بیرونی، طبری و

تحلیل مفهومی فلسفه ورزش

باید در ذیل فلسفه تحلیلی جای داد. هر چند در فلسفه قاره‌ای هم تحلیلی‌های فلسفی در مورد ورزش وجود دارند فلسفه ورزش در دل فلسفه تحلیلی جای دارد. این فلسفه تحلیلی مفهومی ایده‌های اساسی موجود در علوم ورزشی و فعالیت‌های ورزشی و آنگاه توجهی با ابطال گزاره‌های ورزشی را مورد توجه قرار می‌دهد. در یک سطح کلی، فلسفه ورزش به تدوین و تنظیم سرشت و اهداف ورزش عطف توجه نشان می‌دهد. این فلسفه نه تنها دیدگاه‌های حوزه‌های گوناگون ورزشی را گرد هم می‌آورد و از آن طریق به فهم و درک ما از ورزش و نهادهای آن مدد می‌رساند که دیدگاه‌های جامع و بنیادینی در مورد خود ورزش ارائه می‌دهد. فلسفه ورزش البته از روش‌های خاصی بهره می‌جوید موضوعاتی را در برمی‌گیرد و به دنبال اهداف خاصی است. اما این بدان معنا نیست که فلسفه ورزش حوزه‌های قطعی و بدور از تکرار باشد. به همین جهت چه در حوزه روش، و چه در گستره‌های موضوع و غایت مناقشات فراوانی در باب این نوع از فلسفه وجود دارند، اما می‌توان گفت که فلسفه ورزش روشش تحلیل فلسفی و موضوعی ورزش است. بدین جهت همان طور که فلسفه علم، کار علم شناسی فلسفی را صورت می‌دهد و به تحلیل مفاهیم، ویژگی‌های زبان علم و... می‌پردازد و ورزش شناسی فلسفی یا فلسفه ورزش نیز از یکسو وضعیت گزاره‌های ورزشی و زبان علوم ورزشی را مورد بررسی قرار می‌دهد و از سوی دیگر از کارکردهای انسانی ورزش سخن می‌گوید و نقش نهادی ورزشی را برای آینده بشریت واری می‌کند.

در میان انواع گوناگون فلسفه‌های کاربردی، فلسفه ورزش اهمیت زیادی دارد. این نکته به وضوح ممتاز و منحصر بفرد ورزش در منظومه اجتماعی و فرهنگی زمانه ما بر می‌گردد. در چندین مقاله سعی می‌کنیم اهمیت آرای موجود در ذیل عنوان فلسفه ورزش بسط یابند. برای شروع هم به سراغ تحلیل مفهومی این عنوان رفته‌ایم. فلسفه‌های معاصر غربی را در یک تقسیم بندی کلان به فلسفه تحلیلی (فلسفه انگلو امریکن) و فلسفه قاره‌ای تقسیم می‌کنند. سر این تقسیم بندی آن است که فلسفه تحلیلی به توجیه احکام و تأیید منطقی ارج و بهای زیادی قابل است در حالی که فلسفه قاره‌ای بیشتر با بحث‌های پدیدارشناسانه، تاریخی و تفسیری گره می‌خورد و وزن این اهداف در برابر استدلال و توجیه در این فلسفه کم رنگ تر است. به همین جهت است که در دل فلسفه تحلیلی نخله‌هایی چون: فلسفه علم، فلسفه هنر، فلسفه تاریخ، فلسفه اخلاق، فلسفه حقوق و فلسفه آموزش نضج گرفته اند که یکی از مهمترین اهداف خود را توجیه گزاره‌های موجود و معانی اصلی در علم، هنر، تاریخ، اخلاق، حقوق و آموزش قرار داده اند در حالی که در فلسفه‌های قاره‌ای با تقسیم بندی‌هایی از این نوع روبرو نیستیم. به این تقسیم بندی ایرادهای زیادی وارد شده است پاره‌ای افراد آن را افراطی و ارزشی قلمداد کرده اند و دیگران فقدان استدلال در همه نخله‌های فلسفه قاره‌ای را تعبیر نادرستی دانسته اند. ما ضمن آنکه تعدادی از این انتقادات را جدی قلمداد می‌کنیم معتقدیم می‌توان در یک سطح کلان این تقسیم بندی را پذیرفت و با تکیه بر این نکته فلسفه ورزش را البته

الگوی مصرف

محمد حسن رستمی، تقی متقی

ایا در آبی که می نوشید دقت کرده اید؟ ایا شما آن را از ابر فرو فرستادید یا ما؟ اگر بخوایم آن را شور قرار می دهیم، پس چرا شکر نمی کنید؟ آب، سر منشاء پیدایش حیات و از معدود منابعی است که ادامه زندگی بر کره زمین بدون آن غیر ممکن خواهد بود؛ از این رو همواره آبادیها و تمدنهای بزرگ و کوچک در کنار این منبع حیاتی شکل گرفته اند. اگر چه در اکثر نقاط زمین منابع آبی فراوانی یافت می شود، اما دسترسی به سفره های زیرزمینی آب و تصفیه و هدایت آن به منازل و مدارس و... مخارج زیادی را در بر دارد. از این رو اسراف و زیاده روی در مصرف و هدر دادن آن، موجب از بین رفتن سرمایه های ملی است که به تحقیق حرام و کفران این نعمت الهی محسوب می شود؛ حتی در موارد جزئی. امام صادق علیه السلام درباره اسرافهای کوچک می فرماید: کمترین اسراف، ریختن آب اضافی، پوشیدن لباس مهمانی در منزل و دور انداختن هسته خرماست. ۱. نیز آن حضرت می فرماید: همانا خدا را فرشتهای است که اسراف در آب و وضو را می نویسد، چنانکه اسم دشمنانش ۲۱. پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در مسیری با سعد که وضو می گرفت، برخورد کرد و بدو فرمود: ای سعد! اسراف نکن. سعد گفت: یا رسول الله! ایا در وضو هم اسراف است؟ حضرت فرمود: آری؛ اگر چه در کنار نهر جاری باشی ۳. اگر در مصرف آب برای وضو؛ آن هم در کنار نهر جاری و دور ریختن آب اضافی ظرف، اسراف است، به طریق اولی ساعتها باز گذاشتن شیر آب و هدر دادن آن، اسراف محسوب می شود. تذکر این نکته ضروری است که در مصرف آب نباید هزینه ای را که بابت حق انشعاب و مصرف به دولت پرداخت می شود، مد نظر داشت؛ زیرا اینگونه هزینه ها فقط در برابر خدماتی است که دولت به مردم ارائه می کند، نه چیز دیگر. بر این اساس نباید تصور کنیم با پرداخت آب بها، قیمت آب مصرفی را پرداخته و مجازیم از آن به هر صورت و اندازه استفاده کنیم؛ زیرا همین که عنوان اسراف تحقق یافت، گر چه تمام بهای آب مصرفی را پرداخته باشیم، باز موجب حرمت عمل است و با فرض پرداخت بارانه از طرف دولت، علاوه بر اسراف، عنوان ضرر به جامعه و بیت المال نیز تحقق می یابد، از این روی امام خمینی قدس سره می فرمود: زیاده روی در مصرف آب، موجب ضمان میگردد و حرام است. برق از نعمتهای قابل توجهی است که موجب تحولات شگرفی در عرصه اجتماع و زندگی بشر گردیده است. برق، فقط مترادف روشنایی نیست، بلکه پایه و اساس همه گامهای بلندی که امروزه بشر در کشاورزی، صنعت، پزشکی و... برداشته بر این کشف مهم استوار است. تأسیس نیروگاههای حرارتی، تعبیه توربینهای آبی و دسترسی به نیروی برق، میلیونها تومان هزینه در بر دارد و زیاده روی در مصرف آن، ضربه سنگینی به اقتصاد مملکت وارد خواهد ساخت. گر چه نیروی برق در صدر اسلام شناخته شده نبود، اما به طور قطع نهی از اسراف، شامل اسراف در مصرف نیروی برق نیز می شود؛ مانند: آنچه بیش از میانه روی باشد، اسراف است ۴. و نیز: آنچه بیش از حد کفاف باشد، اسراف است ۵. بنابراین روشن گذاشتن بیپرده دهها لامپ، استفاده از لامپهای قوی در روز، استفاده از چند نوع وسیله برقی بر مصرف در یک منزل، همه از موارد اسراف خواهد بود. همان طور که گفته شد اموال عمومی دامنه وسیعی داشته و شامل همه سرمایه هایی که اقتضای مختلف مردم هر یک به شکلی از آنها برخوردارند می شود؛ از تلفن عمومی کنار خیابان گرفته تا اتوبوس شهری و از گنج و ختخه سر کلاس درس تا وسایل دولتی در اختیار مسئولان، از جلسات کوچک ادارات تا سمینارها و کنفرانسهای مهم، همه و همه در دایره بیت المال قرار دارند و بر همگان لازم است بیش از اموال شخصی، نسبت به این اموال، حساسیت به خرج داده و از اسراف در آنها بپرهیزند. این مسأله در نهادهایی که صبغه قرآنی دارند، اهمیت ویژه ای می یابد. مردم به این مؤسسات و نهادهای بی عنوان الگو می نزنند. لذا اگر اسراف کنند، علاوه بر گناه اسراف، گناه دیگری را هم بر دوش خواهند کشید و آن عبارت است از الگوسازی نادرست در ترویج اسراف. بنابراین مدیران و کارکنان نهادها و مؤسسات قرآنی باید به مسأله اسراف توجه ویژه داشته باشند.

پی نوشت:

۱. بحار، ج ۷۲، ص ۳۰۳.
۲. وسائل، ج ۱، ص ۳۴۰.
۳. تفسیر صافی، ج ۱، ص ۹۶۶، ذیل آیه ۲۶ سوره اسراء.
۴. غرر، ج ۲، ص ۵۴۷.
۵. مستدرک، ج ۱۵، ص ۲۷۲.

مصرف گرایی و آسیب های آن

خواهد گذاشت. همان طور که بیان شد، مصرف گرایی سبب شکاف بین طبقات مختلف مردم است. این شکاف طبقاتی که منجر به افزایش تمایز اجتماعی شده، افزایش نفوذ فرهنگ بیگانگان را به همراه خواهد داشت. هر اندازه توزیع ثروت و درآمد در درون جامعه نامتوازن باشد روحیه مصرف گرایی رواج و گسترش سریع تری در درون جامعه خواهد داشت، به علاوه منبع کسب درآمد، عامل اساسی برای روحیه مصرف گرایی خواهد بود. بدین صورت درآمدهای کلان که از طریق کسب رانت های مختلف حاصل شده باشد به خاطر این که از طریق تولید حاصل نمی شود، روحیه مصرف گرایی را نیز سریع تر رواج می دهد. بنابراین هر گاه درگونی های اقتصادی، حقوقی، اجتماعی، کمتر باشد امکان ایجاد این رانت کمتر بوده و در نتیجه کسب ثروت های بی حساب و بادآورده مشکل تر شده و لاجرم از تجملات و لوکس گرایی کاسته خواهد شد. از طرفی تکنولوژی جدید نیازهای جدید خلق کرده است. نظام سرمایه داری بدون مصرف گرایی قادر به ادامه حیات نخواهد بود، لذا جست و جوی بازارهای مصرف در کشورهای دیگر را در دستور کار قرار داده است. بخشی از وظائف حاکمیت، آموزش درست مصرف در سطوح مختلف آموزش اجتماعی ست و با این وجود هیچ تلاشی برای آموزش این مسئله در کتب درسی یا فیلم ها و سریال های تلویزیونی مشاهده نشده، به این ترتیب ضعف آموزش، تشدید روحیه تجمل گرایی و مصرف گرایی توسط طبقه دلال و غیر مولد جامعه را به وجود آورده است. تولید در جامعه و شکل گرفتن طبقات اجتماعی، به اضافه حضور فعال بخش های دلال و واسطه گر اقتصادی در جامعه ما شرایطی به وجود آورده است که حتی نظام اقتصادی را در مقابله با مفاسد نظیر سرمایه گذاری های غیر تولیدی با مشکل مواجه کرده است. در این صورت اگر سیستم بتواند سمت و سوی تولید جامعه را تعیین کند و جامعه نیز از تحرک طبقاتی بازماند، قاعدتا می توان انتظار داشت که الگوی مصرف در جامعه تصحیح شود و با تولید بالقوه منطبق گردد. هر گونه اصلاح در نظام مصرف باید مبتنی بر زیر ساخت تولیدی جامعه باشد و امکانی را فراهم آورد که الگوی مصرف با پشتوانه تولید تجهیز شود. مصرف گرایی، ریشه در ساختار اجتماعی دارد و نمی توان صرفا یکی از نهادهای اجتماعی نظیر خانواده، سیاست، اقتصاد و یا فرهنگ را مسئول چنین وضعیتی تلقی کرد. بنابراین اگر خانواده در ابداع الگوی مصرف جمع در جامعه باز می ماند به معنی آن است که نظام تولیدی مناسبی وجود ندارد که خانواده بتواند متناسب با آن به جامعه پذیرد نقش های مصرفی در بین اعضای خود بپردازد. از طرفی اگر پدران و مادران در نسل گذشته نسبت به فراگیری الگوهای مصرف، توفیقی نداشتند چگونه می توان انتظار داشت که بتوانند نسل آینده را از این فرآیند مطلع کنند و به شکل منطقی موجبات اصلاح الگوهای مصرف را فراهم آورند. بنابراین نقطه عزیمت در اصلاح رفتارهای مصرفی، هیچ یک از نهادها به طور مستقل نیستند، بلکه نتیجه همگامی ساختار و کارکردهای اجتماعی است که به شرط تمایل به سمت عقلانیت، خواهند توانست گره از معضل مصرف گرایی باز کنند.

مصرف گرایی یکی از پدیده های اقتصادی است که پس از انقلاب صنعتی رونق چشمگیری پیدا کرد. از جمله عوارض این پدیده می توان به تحدید منابع، آلودگی های محیط زیست و فاصله اجتماعی و تشدید رفتارهای غلط فردی و اجتماعی چون اسراف اشاره کرد. سؤال اساسی این است که چرا جامعه ما گرایش به مصرف گرایی دارد؟ چرا مصرف گرایی برای عده ای نوعی افتخار محسوب می شود؟ آیا میان مصرف گرایی و توسعه نیافتگی اقتصادی رابطه ای وجود دارد؟ چگونه می توان گرایش به مصرف گرایی را در سطح جامعه کاهش داد؟ چگونه می توان مردم را در مسیر درست مصرف کردن هدایت کرد؟ چه موانعی معضل مصرف گرایی را تشدید می کند؟ هنگامی که زیر بنای مناسب تولید و درآمدی وجود نداشته باشد و در عین حال بر مصرف تأکید شود، آسیب های متعددی در جامعه بروز می کند. در شرایط رونق اقتصادی و بالا رفتن قدرت خرید مردم، مصرف گرایی رواج می یابد ولی عوامل فرهنگی در تعیین حدود آن بسیار مؤثرند. از جمله عوامل مهم در کنترل مصرف: تشویق مردم به پس انداز و سرمایه گذاری، ارائه الگوهای صحیح مصرف و ایجاد زمینه مناسب جهت فعالیت اقتصادی ست. در جامعه ایران پس از انقلاب به رغم ماهیت و جهت گیری معنوی انقلاب، به علل مختلف ارزش های مادی رواج یافت و ارزش های معنوی را تحت الشعاع خود قرار داد. مصرف گرایی به صورت اخص آن در بین کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه عمدتاً بعد از جنگ رواج پیدا کرد. دولت و صاحبان صنایع ابتدا در کشورهای صنعتی و بعد در کشورهای در حال توسعه، انسان را به عنوان یک ماشین مصرف کننده مد نظر قرار دادند تا از این رهگذر به اهداف اقتصادی که همانا افزایش مداوم سود است نائل شوند. بنابراین مصرف گرایی، ضامن چیزی جز نیازهای کاذبی نیست که در خدمت صنایع و کشورهای صنعتی قرار گیرد. البته انسان نیز خود از لحاظ روانی آمادگی برای راحت طلبی، تجمل پرستی و حتی متمایز کردن خویش از افراد دیگر با در اختیار گرفتن کالاها و خدمات بیشتر دارد تا بدین وسیله شکاف بین خود و سایر گروه های جامعه به وجود آورد. هر اندازه که در درون جامعه تبلیغات ناسالم در سطح کند. از آنجا که مصرف گرایی، برداشت بیش از اندازه هر فرد از منابع نادر و کمیاب خانواده است، لاجرم این موضوع باعث فشارهای متعددی بر خانواده خواهد شد. مصرف گرایی، سدی در مقابل توسعه است، زیرا مانع از سرمایه گذاری جهت طرح و اجرای زیر ساخت های توسعه می شود. هر اندازه که در درون جامعه تبلیغات ناسالم در سطح بالا و سطح فرهنگ عمومی در حد پایین باشد به همان اندازه نیز امکان پذیرش روحیه راحت طلبی و تجمل پرستی بیشتر است. انسان هایی که کمتر اعتماد به نفس داشته و کمتر در مورد نقش شان در درون جامعه تفکر می کنند، سهل تر پذیرای روحیه مصرف گرایی در جامعه هستند. اگر بتوانیم آگاهی و سطح فرهنگ عام را افزایش دهیم قادر خواهیم بود هم بهره وری تولید را افزایش داده و هم از مصرف گرایی جلوگیری کرده و لاجرم از اتلاف منابع ممانعت به عمل آورده و همین امر، منابع را به حد وفور برای گسترش ظرفیت های تولیدی در اختیار

معماری اسلامی و شهرسازی امروز

مشاوران کافی نداشته بنابراین هر دو مرتکب چنین خطایی شده‌اند. عضو هیات امنای مفاخر ایران دوربودن الگوهایی شهرسازی امروز از اصول معماری را در نوع زندگی دینی شهروندان چنین آسیب‌شناسی کرد؛ نوع معماری و فضای شهری در رفتار دینی شهروندان بسیار موثر است. حتی لباسی که می‌پوشیم در رفتارمان تاثیر می‌گذارد چطور می‌توانیم کشوری داشته باشیم که تحت تاثیر فرهنگ اسلامی نباشد و گاهی برعکس بی‌هویتی را القا کند. وی تصریح کرد: تأثیرات نوع معماری در رفتار افراد از نوع اثرات آب و غذا نیست که سریع نمود پیدا کند. اگر در ساختمان مجلس شورای اسلامی از نمادهای روشن‌تری از فرهنگ ایرانی اسلامی استفاده می‌شد می‌توانست مبلغ فرهنگ ما باشد. بسیاری از بناهای ما از جمله مدارس نیز اینگونه هستند. مدیر گروه کارشناسی ارشد پژوهش هنر روند اسلامی کردن معماری را در ایران مثبت ارزیابی کرده و بیان داشت: سازمان توسعه و نوسازی و تجهیز مدارس، ایرانی و اسلامی کردن بنای مدارس را مدنظر قرار داده است. بنابراین اگر کارفرمای آگاهی در راس باشد و به طور بسته عمل نکند و از تخصصانی استفاده کند که بی طرفانه در این زمینه تلاش می‌کنند، موفقیت‌هایی انجام می‌شود. وی پیشنهاداتی برای تسهیل مشکلات معماری اسلامی در ایران ارائه داد و گفت:

برای رسیدن به معماری و فضای شهری اسلامی همزمان باید سه کار انجام شود. کارهای پژوهشی، کارهای طراحی و کارهای اجرایی. سلطان‌زاده در پایان سخنان خود افزود: در کارهای پژوهشی باید از پژوهشگرانی کمک گرفته شود که هم به فرهنگ ایرانی و اسلامی توجه دارند و هم پیشنهادهای عینی واقع‌بینانه می‌دهند و در کارهای اجرایی نیز باید از طرح‌های کوچک و ساده شروع کرد چون نمی‌توان به یکباره شهری اسلامی ساخت ولی می‌توان از جایی شروع کرد.

در کلام ثقلین

قرآن کریم

بی تردید کسانی که در نهان از پروردگارشان می‌ترسند، برای آنان آموزش و پاداشی بزرگ است.

سوره ملک، آیه ۱۲
و یقیناً قرآن برای مؤمنان، سراسر هدایت و رحمت است.

پیامبر اکرم (ص)

هر که استغفار کند، خدا برای او از هر غمی گشایش و از هر تنگنایی مفری پدید آرد، و او را از جایی که انتظار ندارد روزی دهد، زیرا گناه مانع فیض و رزق است و استغفار گناه را می‌شوید.

امام علی (ع)

صبر بر دو گونه است: صبر در انجام کار خوبی که دوست نداری و صبر بر ترک کار بدی که دوست داری.

نهج البلاغه

گلبانگ مسجد

هفته‌نامه داخلی

مرکز رسیدگی به امور مساجد

مدیر مسئول و سردبیر:

حسین سبحانی‌نیا

زیر نظر شورای نویسندگان

نشانی:

تهران، خیابان جمهوری اسلامی

خیابان دانشگاه جنوبی، نرسیده به خیابان آذربایجان،

نیش کوچه عطار، شماره ۱۸۸

تلفن: ۰۲۸-۶۶۴۹۷۰۲۸

دور نویس: ۰۲۹۱۲-۶۶۴۰۲۹۱۲

تهران، صندوق پستی: ۰۴۷۹-۱۳۱۴۴

کد پستی: ۱۳۱۶۷۱۳۴۹۹

www.omiri.org.net

خیابانی که عرض آن ۸ متر است و متعلق به ۲۰۰ واحد مسکونی است در جریان شهری تبدیل به خیابان اصلی می‌شود و نتیجه آن این امر می‌شود که دیگر این خیابان تبدیل به جایی می‌شود که روابط همسایگی و محله‌ای در آن ظهور و بروز نمی‌یابد. برای رسیدن به معماری و فضای شهری اسلامی همزمان باید سه کار انجام شود. کارهای پژوهشی، کارهای طراحی و کارهای اجرایی. سلطان‌زاده در پاسخ به خبرنگار ما درباره میزان انطباق شهرهای امروز کشور با اصول معماری اسلامی گفت: از آنجا که شهرهای ما از قبل طراحی نشده و اندیشه طراحی‌ها و اراده‌های پشت آن وجود نداشته است و توسعه آن خودبه‌خودی صورت گرفته به علاوه این که اهداف فرهنگی در کشور ما جدی دنبال نمی‌شود میزان انطباق معماری و شهرسازی ما با اصول اسلامی بسیار اندک است و این امر باعث بروز مشکلات فراوانی می‌شود. وی افزود: ساختمان مجلس شورای اسلامی ساختمانی است که اصلا ویژگی ایرانی و اسلامی ندارد این ساختمان می‌توانست در هر جای دنیا ساخته شود و خطای آن هم به طراح برمی‌گردد و هم به کارفرما. طراح اهدافش را خوب تدوین نکرده که با فرهنگ ایرانی و اسلامی بخواند کارفرما هم متوجه نشده و

استفاده از ارتفاع باب شده و دیگر نمی‌توان بسیاری از اصول معماری را رعایت کرد، گفت: این کار بسیار سخت و پیچیده است. برای رفع این مشکل باید روابط شهری را متناسب با آن معماری اصلاح کرد. مثلا فاصله‌آپارتمان‌ها را زیادتر گرفت، از پنجره‌ها به گونه‌ای استفاده کرد که خیلی به محیط بیرون و خانه‌های دیگر اشراف نداشته باشد. عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز در توضیح بیشتر اصلاح روابط متناسب با نوع معماری اسلامی گفت: روابط و فرم معماری هر دو مطرح است. منظور از روابط شهری این است که میدانی که محل حضور مردم و قشرهای مختلف است و خیابان‌ها، کوچه‌ها و مرکز شهرها به گونه‌ای باشد که روابط همسایگی در آن رعایت شود و روابط متناسب با نوع معماری اسلامی گفت: روابط و فرم معماری هر دو مطرح است. منظور از روابط شهری این است که میدانی که محل حضور مردم و قشرهای مختلف است و خیابان‌ها، کوچه‌ها و مرکز شهرها به گونه‌ای باشد که روابط همسایگی در آن رعایت شود و حفظ حریم نیمه خصوصی از عمومی در آن قابل مشاهده باشد. مدیرمسئول و سردبیر مجله معماری و فرهنگ با مثالی منظور خود را روشن‌تر کرد و بیان داشت: فضای شهری در قدیم به گونه‌ای بوده که در یک محله مسکونی، کوچه‌ها هر چه به واحدهای همسایگی تعلق پیدا می‌کرد باریک‌تر می‌شد و محدوده نیمه‌خصوصی از محدوده عمومی مشخص می‌شد ولی امروزه خیابان‌ها شطرنجی شکل است و

روابط شهری در دنیای معاصر از جمله در ایران متأثر از فرهنگ غربی است و برای رسیدن به شهری اسلامی ابتدا باید این روابط را متناسب با نوع معماری اصلاح کرد و شیوه شهرسازی سنتی را با رعایت نوع زندگی شهری امروز به‌روز کرده و به کار برد. حسین سلطان‌زاده عامر در بخش دوم سخنان خود به معماری خانه‌های مردم اشاره کرد و گفت: اصولی چون حفظ حریمیت، استفاده از نقوش و طرح‌ها و فضایی که بخشی از آن بومی بوده و بخشی از آن از فرهنگ اسلامی بوده، استفاده از آیات قرآن در سردر خانه‌ها فضایی را پدید می‌آورد که توجه به شعائر دینی به شکل‌های مختلف در آن مورد توجه قرار می‌گیرد. وی افزود: خانه‌ها تحت تاثیر شرایط محیطی قرار داشته و دارد. به‌طور مثال خانه‌هایی که در مرکز ایران مثل یزد، کاشان و کرمان بودند حیاط مرکزی داشته‌اند ولی در شمال ایران مثل گیلان و مازندران حیاط مرکزی وجود نداشته و مصالح آنان از چوب و در کل سازه‌شان متفاوت بوده است. در کل می‌توان گفت خانه به مندر زبانی تحت تاثیر اقلیم و محیط قرار داشته و دارد. سلطان‌زاده در پاسخ به نقد خبرنگار ما درباره این مطلب که با توجه به نوع زندگی امروز و کمبود زمین

مسجد جامع عتیق، نمادی از بندگی مردمان شهر دارالمومنین قزوین

غریب آن نیز منیر سنگی قرار گرفته است. ک قطعه از مرمرها که در وسط محراب نصب شده است چنان شفاف می‌باشد که هنگام تابش آفتاب از پشت محراب، مانند چراغ روشن و فروزان می‌شود. بر دیوارهای این مقصوره پنج کتیبه نفیس با منتهای ظرافت و قشنگی به خطوط ثلث، نسخ و کوفی با نهایت ظرافت کچیری شده که معروف ترین آن کتیبه‌ای به خط کوفی ماریچی مشتمل بر سوره مبارکه بقره که از جبهه شرقی محراب آغاز شده و در قسمت غربی محراب کل سوره به‌تمام می‌رسد که از حیث ظرافت کار و زیبایی خط از شاهکارهای هنر ایرانی محسوب می‌شود. اهمیت مقصوره خمارتاشی گذشته از رفعت بنا، به نفیس بودن کتیبه‌ها برمی‌گردد که این بنای معظم را در شمار یکی از آثار مهم دوران باستانی قرار داده است. بنای مسجد جامع قزوین تا قبل از دوره صفویه عبارت از طاق هارونی، مقصوره و شبستان خمارتاشی و شبستان ملک محمدالدین آلب ارغو بود که ضلع جنوبی مسجد را تشکیل می‌داد که در سال ۶۱۷ لویس سنیه مغول به آتش کشیده شد. علیرغم حمله خانان‌سوز مغول و وارد شدن آسیب‌های جدی به جامع عتیق قزوین، این بنای پرشکوه همچنان استوار باقی مانده است. در دوره صفویه ساخت و سازهای بسیاری در بخش‌های مختلف آن انجام شد که به صورت بنای کنونی درآمد. در روزگار شاه طهماسب ایوان شمالی و دو مناره کاشی کاری شده نفیس مسجد و در زمان شاه سلیمان صفوی نیز ایوان غربی بنا شد و ایوان جنوبی که زیباترین ایوان مسجد است در زمان شاه عباس دوم به مدخل مقصوره خمارتاشی ملحق شد. البته از بنای اولیه ایوان شرقی در جنب طاق هارونی اطلاعی در دست نیست و همین قدر معلوم است که در سال ۱۳۱۲ هجری سعدالسلطنه حاکم وقت قزوین از طرف میرزا علی اصغر اتابک آن را از نو ساخته است. از ویژگی‌های ممتاز این مسجد علاوه بر داشتن هشت شبستان بزرگ در چهار طرف حیاط، یک شبستان زیرزمینی در ضلع جنوب غربی مسجد است که بنای آن توسط سعدالسلطنه در روزگار قاجار پایان یافته است. این مسجد در فهرست آثار ملی به شماره ۱۲۱ به ثبت رسیده است.

مسجد جامع عتیق یا کبیر یکی از کهن‌ترین و کم‌نظیرترین مساجد چهار ایوانی ایران به‌شمار می‌رود که شیوه‌های معماری و هنر ادوار مختلف را می‌توان در آن به تماشا نشست. این مسجد در محله دباغان و در کنار حاشیه غربی خیابان شهدا (سپه) واقع شده است. گنبد باشکوه، مناره‌های مجلل، ایوانهای رفیع، گچبری‌های نفیس و ساختمان محتمل آن نشانه بهترین سبک معماری و هنرمندی عصر سلجوقی و صفوی است. مناره‌های کاشیکاری شده و رنگارنگ این مسجد که از دور دست‌ها جلوه می‌یابد، از کف حیاط تا نوک گلدسته ۵/۲۷ متر و به غایت زیبا و استوار می‌باشد. مقصوره کهن با طاق هارونی، قدیمی‌ترین بخش از بنای مسجد جامع عتیق قزوین است که به دلیل ورودی شرقی آن متصل بوده و همانطوری که از نامش پیداست توسط هارون الرشید در سال ۱۹۲ هجری قمری بنا شده است. گویند هنگامیکه هارون الرشید عازم خراسان بود به قزوین آمد و چنین بنایی استوار کرد و به وسيله امیر زاهد خمارتاش بن عبدالله عمادی حاکم وقت قزوین در الوالیاس بن سیرح این مسجد را به دستور هارون ساخت که اکنون بخش از آن به طاق هارونی معروف است. در چهار جهت حیاط مسجد جامع قزوین که افزون بر چهار هزار متر مربع است، چهار ایوان رفیع قرار دارد که در دو سوی هر یک رواقی طولانی ساخته‌اند. مقصوره بزرگ و گنبد آجری دیووش عظیم آن در بخش جنوبی مسجد است، بطوریکه محیط آن ۵۶ متر و ارتفاع آن از کف مقصوره تا نوک قبه ۸۰/۴۶ متر می‌باشد که چشم‌بربینه‌ای از آخرین می‌کند. در وسط دیوار جنوبی صحن مربع شکل مقصوره خمارتاشی، محرابی از سنگهای مرمر صیقلی واقع گردیده است که طرفین آن با کاشی‌های رنگارنگ زینت یافته و در گوشه شمال

مسجد جامع عتیق یا کبیر یکی از کهن‌ترین و کم‌نظیرترین مساجد چهار ایوانی ایران به‌شمار می‌رود که شیوه‌های معماری و هنر ادوار مختلف را می‌توان در آن به تماشا نشست. این مسجد در محله دباغان و در کنار حاشیه غربی خیابان شهدا (سپه) واقع شده است. گنبد باشکوه، مناره‌های مجلل، ایوانهای رفیع، گچبری‌های نفیس و ساختمان محتمل آن نشانه بهترین سبک معماری و هنرمندی عصر سلجوقی و صفوی است. مناره‌های کاشیکاری شده و رنگارنگ این مسجد که از دور دست‌ها جلوه می‌یابد، از کف حیاط تا نوک گلدسته ۵/۲۷ متر و به غایت زیبا و استوار می‌باشد. مقصوره کهن با طاق هارونی، قدیمی‌ترین بخش از بنای مسجد جامع عتیق قزوین است که به دلیل ورودی شرقی آن متصل بوده و همانطوری که از نامش پیداست توسط هارون الرشید در سال ۱۹۲ هجری قمری بنا شده است. گویند هنگامیکه هارون الرشید عازم خراسان بود به قزوین آمد و چنین بنایی استوار کرد و به وسيله امیر زاهد خمارتاش بن عبدالله عمادی حاکم وقت قزوین در الوالیاس بن سیرح این مسجد را به دستور هارون ساخت که اکنون بخش از آن به طاق هارونی معروف است. در چهار جهت حیاط مسجد جامع قزوین که افزون بر چهار هزار متر مربع است، چهار ایوان رفیع قرار دارد که در دو سوی هر یک رواقی طولانی ساخته‌اند. مقصوره بزرگ و گنبد آجری دیووش عظیم آن در بخش جنوبی مسجد است، بطوریکه محیط آن ۵۶ متر و ارتفاع آن از کف مقصوره تا نوک قبه ۸۰/۴۶ متر می‌باشد که چشم‌بربینه‌ای از آخرین می‌کند. در وسط دیوار جنوبی صحن مربع شکل مقصوره خمارتاشی، محرابی از سنگهای مرمر صیقلی واقع گردیده است که طرفین آن با کاشی‌های رنگارنگ زینت یافته و در گوشه شمال